

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5.50
na mesec 2.—	na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan zvečer izvenredni modloje in prazniške.

Inserati veljajo: petdesetopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativna stvari.

Poznamo št. 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vnosilne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6.50	celo leto naprej K 35.—
na mesec 2.30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Srbi se umikajo proti vzhodu od Valjeva. — Naša armada je zavzela utrjeno črto Gomila-Draginje. — Število vjetnikov pri nas znaša 93.584 mož. — Nemci so vjeli pri Ypernu 1800 Francozov. — Nova, še ne odločena bitka v vzhodni Prusiji.

SKUPNO ŠTEVILO VOJNIH VJETNIKOV V MONARHIJI ZNAŠA 92.727 MOŽ. — RUSI V TARNO-WU, JASLU IN KROSNU.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglajajo dne 13. novembra opoldne:

Na severu se včeraj ob fronti naših armad ni prigodilo ničesar pomembnega. Sovražnik je vkorakal v Tarnow. Jaslo in Krosno. Skupno število v monarhiji interniranih vojni vjetnikov je do včeraj naraslo na 867 častnikov in 92.727 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

PRED NOVIMI ODLOČITVAMI NA RUSKIH BOJIŠČIH.

Z vojaško strokov, strani se poroča: V Vzhodni Prusiji je prišlo v prostoru Eydtkuhnen-Lyck do večjega boja. Tam so pričeli Rusi s precej močno, naglo ofenzivo, da si zavarujejo zveze za hrbtom svojih velikih armad, ki vodijo čez Bialostok-Grodno. Ruska ofenziva na Vzhodnem Poljskem pa ne bo vplivala odločilno na potek velikih dogodkov, ki se pripravljajo v Galiciji in na Poljskem.

Rusi so z mogočnimi silami prekorčili Varto ter stojijo blizu nemških mej. Tu je pričakovati novega velikega spopada z nemškimi četami, ki se pripravljajo na odločilno protiofenzivo. V Galiciji nadaljujejo Rusi svoje prodiranje. Dospeli so v četrtak v splošnem do črte Tarnow-

Jaslo-Krosno-Lisko. Fronta njihovega prodiranja je obrnjena proti jugozapadu. Tudi tu je skoraj pričakovati odločilnega velikega boja. Splošna situacija se označuje kot dobra. Več se iz vojaških ozirov ne da povedati.

Nova bojna fronta na vzhodu.

Iz Rima poročajo: Francoski vojaški strokovnjak, ki se nahaja v Peterburgu izjavlja: Vsled nove razporedbe avstrijskih in nemških čet se je razvila nova bojna fronta, katere najsevernejšo točko tvori trdnjava Thorn, kot oporišče levega nemškega krila, južno krilo se razprostira po severovzhodni Galiciji. Na tej fronti se razvijajo novi boji. Rusko armadno vodstvo je ojačilo zlasti svoje levo v Galiciji stoječe krilo.

Šef ruskega generalnega štaba.

Kakor poročajo švicarski listi, je šef ruskega generalnega štaba generalni lajnant Januškevič. Car ga je nedavno odlikoval s hrabrostnim križem sv. Jurija 4. razreda, ker je »na poseben način bdel nad življenjem generalisima ter skrbel za točno izvedenje vojne načrta«. Švicarski listi sklepajo iz tega, da se je nahajal ruski generalisimus, veliki knez Nikolaj Nikolajevič, že enkrat v smrtni nevarnosti. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič sam je odlikovan s hrabrostnim križcem sv. Jurija tretjega razreda.

SRBI SE UMIKAJO TUDI OD VALJEVA. — NAŠA ARMADA PRED VALJEVOM.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. ur.) Z južnega bojišča poročajo uradno z dne 13. novembra: Sovražnik nadaljuje umikanje od Kočeljeve in Valjeva proti vzhodu. Ob Savi smo v naskoku zavzeli Uščo, dosegli Beljin in Banjani. Sovražna utrjena črta Gomila - Draginje je že v naši posesti. Dosegli smo Sopot - Stolico. Od zapada in severozapada prodirajoče kolone so se — podrobnosti ne moremo objaviti — približale Valjevu. Pri tem je zlasti južna kolona v najtežavnejšem terenu izvršila občudovanja vredne čine.

Rekrutacija v Srbiji. — Srbski ranjenci. — Črnogorska stolica.

Sofija, 12. novembra. Iz Niša poročajo: Srbija kliče za soboto letnik 1916 pod zastavo. Pri Krupanju leži veliko število nepokopanih mrtvih srbskih vojakov. Skozi Niš se je peljalo 7 vlakov z ranjenci. Mnogo vlakov z več tisoč begunci in ranjenci gre deloma v Piro, deloma v Skoplje. — Črnogorska stolica je baje bila prenešana v Nikšić. Arhive so že prenesli tja.

Premestitev srbskega glavnega stana.

Budimpešta, 13. novembra. Iz Niša poročajo preko Sofije: Srbski tiskovni urad v Nišu razglaja uradno, da je bil srbski glavni stan premiščen iz Valjeva v Mladenovac.

ZMAGOVITO PRODIRANJE V SRBIJI.

Budimpešta, 13. novembra. »Pester Lloyd« javlja dodatno k uradnim poročilom o naših bojih v Srbiji: Naše čete so dne 9. t. m. ponoči po težkih bojih zavzele Krupanj, ki so ga branili Srbi z neverjetno trdnostjo. Sovražnik se je z velikimi izgubami umaknil v smeri proti potoku Pečka. V tej bitki smo vjeli nad 3000 sovražnikov, med njimi 40 častnikov, ter vplenili 8 oblegovanih topov in 12 strojnih pušk. S tem odličnim činom naše armade je prišla v naše roke široka cesta do Zavlake,

ki prehaja potem v cesto proti Valjevu. Ko so naše čete osvojile železniško progo Šabac-Lješnica, so zavzele Petkovača in Ribari ter zasedle tudi črto Petkovača-Lipolist. Naš trenski vlak se je odpeljal dne 10. t. m. in je došel do Prnjavora.

Položaj na srbskih bojiščih.

Vojaški sotrudič »Grazer Tagesspost« piše o naši ofenzivi v Srbiji sledeče: Naša ofenziva v Srbiji napreduje naglo in smoteno. Srbska armada je očitno opustila poskus, se vpreti našim četam pri Kočeljevi in Valjevu. Vojna zgodovina nam kaže, da izgubijo poražene čete polagoma mnogo svoje notranje vrednosti in da se umikanje vrši vedno nerednejše. Deli srbske armade se nahajajo že sedaj v težavnem položaju. Čini naših tamkaj operirajočih čet spominjajo na veliko preganjanje sovražnika, ki ga je izvršil Napoleon po bitki pri Jeni in Auerštadu, s kar najsijajnejšim uspehom. Porazeni nasprotnik se — kakor dokazuje izkušnja — z naravnost čudovito naglico umika. Tem višje je oceniti naglico, s katero mu sledijo naše čete, katerih posamezne kolone morajo korakati po jako težavnem, goratem terenu. Navzlic temu so dospele krilne kolone na severu že do Tamnave (ki se izliva v Kolubaro) in do Valjeva. Središče naše armade je še nekoliko zaostalo — sovražni centrum je torej že prehiten in glavna etapna črta srbske armade je ogrožena. Navdušenje in zmagovitost zavest naših hrabrih balkanskih čet nam zagotavlja nadaljne velike uspehe.

NAŠI BOJI PROTI SRBIJI.

V Libercu piše tamošnji nemški list, da je upravičeno upati, da bo vojna proti Srbiji končana še pred zimo. Šabac in Mačva sta v naših rokah. Smer našega prodiranja je določena proti Valjevu. Pri Valjevu je pričakovati novega obupnega odpora Srbov. Kadar bodo naše čete premagale Srbe pri Valjevu, jih ne bo več mogoče zadržati, padla bosta Kragujevac in Niš in potem se bo pričelo prodiranje proti Beogradu. Če se bo do potem Srbi umaknili proti Skoplju, to na položaju ne bo prav nič izpremenilo.

O srbski vojski je mogoče reči, da je zelo dobro oborožena in da ima zelo dobro vodstvo, da je hrabra in vstrajna. Vsa poročila o lakoti, uporih in pomanjkanju municije pri Srbih so neresnična ali vsaj pretirana. Pač pa je imela srbska vojska velike izgube. Poleg tega so Srbi izgubili mnogo topov in strojnih pušk in je vojska silno trpela vsled bolezni. Srbi so upali, da jim bo Rusija poslala kakih 60.000 mož, kar se pa ni zgodilo. Dobivali pa so preko Grške in Črne gore od Francozov puške in topove, živila in opremo. Samo častniki še upajo na zmago. Kralj je brez vpliva, vera v Pašiča je izginila, princ Juri ni več pri vojski, prestolonaslednik je brez moči. Vse kaže, da bo vojna proti Srbiji končana še pred nastopom prave zime.

Črnogorci so zopet dobili denar.

Iz Pariza javljajo, da je Francija dovolila Črni gori 30 milijonsko posojilo. Vsoto so nedavno prepeljali v zlatu čez Bar na Cetinje.

PRI YPRESU SO NEMCI VJELI 1100 FRANCOZOV. — NOVA BITKA V VZHODNI PRUSIJI.

Berolin, 13. novembra. (Kor. urad.) Poročilo Wolflovega urada. Veliki glavni stan dne 13. novembra dopoldne.

V Yperskem sektorju pri Nieuportu so zadale naše mornariške čete sovražniku največje izgube in so vjeli 700 Francozov. V dobro napredujočih napadih pri Ypernu smo vjeli nadaljnjih 1100 mož. Srdite francoske napade zapadno in vzhodno od Soissons smo odbili z občutnimi izgubami za Francoze.

Na vzhodno pruski meji pri Eydtkuhnen in južno od tod, vzhodno od lezerske pokrajine so se razvili ponovni boji. Odločitve še ni.

Vrhovno armadno vodstvo.

Neosnovano vznemirjenje v Nemčiji.

Berolin, 13. novembra. (Kor. u.) »Nordd. allg. Zeitung« piše: O položaju v obmejnih provincih v Vzhodni Prusiji. Poznanjski in Sleziji se znova širijo vznemirajoče vesti. Na

LISTEK.

Otrok ni.

Smrt ima letos bogato žetev. Cvetoči mladeniči in možje najlepše starosti padajo na bojiščih vsled sovražnih krogelj ali nalezljivih bolezni in nihče ne ve, koliko žrtev bo ta velika vojna še zahtevala. A ravno v teh časih umiranja zagleda luč sveta izkaz, iz katerega je spoznati, kako pojema tudi število porodov.

Ze kakih štirideset let je tega, kar so izšli prvi podatki, ki so pokazali, da je pri vseh kulturnih narodih čedalje manj porodov. Prvi čas je znašalo to pojevanje samo kakih deset odstotkov, potem pa se je hitro povečalo. Na Nemškem je prišlo l. 1875. na 1000 oseb 39 porodov, leta 1895. še 36,3 porodov, l. 1910. pa le še 30,7. Na Angleškem je bilo l. 1910. na 1000 oseb le še 25 porodov, a na Francoskem le še 19,7. Na Ruskem je bilo l. 1907. na 1000 oseb 48,5 porodov, l. 1905. pa 44,8, v Avstriji je bilo l. 1908. na 1000 oseb 33,6 porodov.

Število porodov pojema torej od vzhoda na zapad. Na Ruskem, na Rumunskem in na Balkanu pride na

1000 oseb še več kakor 40 porodov, v Avstriji in na Nemškem dobrih 30, na Danskem, na Nizozemskem, v Belgiji in v Švici pride na 1000 oseb le še 25 porodov, toliko kakor na Angleškem, med tem ko pride na Francoskem komaj 20 porodov na 1000 oseb. Na Španskem, Portugalskem in v Italiji pride na 1000 oseb povprečno kakih 30 porodov in so te dežele približno na istem stališču, kakor Avstrija.

Pri nas Slovencih smo še na dobrem. V znani »manjšinski razstavi«, ki jo je svoj čas priredilo društvo »Prosveta«, smo videli dokaz, da spadamo glede števila porodov med plodovitejše narode in bi se lahko prav izdatno množili, če bi ne bila umrljivost otrok tako velika. Prav nekako nasprotje smo proti Francoskom. Med tem, ko je pri nas število porodov razmeroma jako znatno, umrljivost otrok pa velika, je na Francoskem malo porodov, umrljivost otrok pa jako majhna. Ta majhna umrljivost otrok na Francoskem je pač posledica visoke splošne izobrazbe tega naroda. Francija bi imela danes dokaj manj prebivalcev, če bi bila umrljivost otrok tako velika, kakor je bila nekdanj tam in kakor je še danes pri nas.

Splošno je bilo do zadnjih let razširjeno mnenje, da se samo na

Francoskem s pojevanjem porodov krči število prebivalstva. To mnenje je nastalo, ker so Francozi najbolje spoznali posledice, ki morajo nastati vsled vedno večjega pojevanja porodov. Politični in moralni voditelji na Francoskem so spoznali, da je eksistenca njihovega naroda v nevarnosti, če se bodo njegovi sosede v veliko večji meri množili, kakor oni sami in zato so tej stvari posvetili toliko pozornost. Danes seveda vemo, da pojevanje porodov ni kaka francoska posebnost, nego da je ta pojav razširjen po vseh kulturnih deželah. Kolikor bolj kulturna je kaka dežela, toliko manj je tam porodov.

Socijologi, statistiki, nacionalni ekonomski in drugi znanstveniki si belijo že nekaj let sem glave, kako naj pojasnijo ta pojav. Našel se je celo ugleden učenjak, ki je zastopal mnenje, da je pojevanje porodov le navidezno. Ker dandanes ljudje dlje žive, kakor so nekdanj, je na svetu dosti več starih ljudi in ker od teh ni pričakovati, da bi še otroke na svet spravljali, izgleda le tako, kakor da bi bilo manj porodov. Ta kuriozni nazor seveda ni obveljal. Če je bilo l. 1901. na Francoskem 898.020 porodov, l. 1911. pa le 779.000, je pojevanje porodov za 119.000 slučajev tako očitno, da pač ne pride v poštev, če

je dandanes kaj več starih ljudi na svetu, kakor jih je nekdanj bilo. Otroke imajo vendar samo ljudje gotove starosti in je čisto brez pomena, če je starih ljudi več ali manj na tem svetu.

Stvar bo taka, da dandanes starši iz različnih vzrokov ne marajo več toliko otrok imeti, kakor nekdanj. Blagor narodu, pri katerem velja še zdravo načelo »Glažev in otrok ni nikoli zadosti pri hiši«.

Misel, da je zato manj otrok, ker je sploh manj zakonov, ima pač nekaj zase, toda prepričevalna ni. Ravno na Francoskem se lahko o tem prepričamo. Na Francoskem imajo najmanj otrok, zakonov pa se sklepa ravno toliko, kakor v drugih deželah in v zadnjih letih celo več. Na Angleškem je res več kakor en milijon deklet v tisti starosti, ko se sklepajo zakoni, ki ne morejo dobiti moža in to pride pri izpadu na porokih zelo v poštev, ali popolnoma tudi s tem ni pojasnjeno, da pojema tudi na Angleškem število porodov. Na Pruskem se ljudje ne poroče več tako radi, kakor v prejšnjih časih. Leta 1900. je na 1000 oseb prišlo na Pruski 8,5 porok, l. 1910. pa le še 7,8 porok, toda število porodov se je zmanjšalo še v veliko večji meri.

Čulo se je tudi že mnenje, da je pojevanje porodov le posledica tega,

ker so ljudje sploh organsko oslabele in se je njihova življenjska sila zmanjšala. Po sodbi strokovnjakov zna nekaj biti na tem mnenju. Ljudje žive dandanes hitreje, kakor nekdanj, in prokletstvo alkoholizma ima mogočen vpliv na človeštvo ter je slabši v največji meri, telesno in duševno. Le pogledimo po Slovenskem, kako strašen je vpliv alkohola in kake so njegove posledice.

Socijologi razlagajo pojevanje porodov na drug način. Pravijo namreč, da vpliva na število otrok pred vsem naraščanje blagostanja in boljše življenje najširših krogov. S tem dobe ljudje željo po udobnosti in brezskrbnosti, po redu v hiši in zato ne marajo preveč otrok. Tudi uvideva vsak, da je mnogo otrok težko pošteno vzgojiti in jih pripraviti za boljše poklice, da se pri mnogih otrokih morebitno premoženje razteza na toliko delov, da ni nikomur nič pomagano, med tem ko bi ravno tisto premoženje, razdeljeno na dva otroka, vsakemu nekaj zaleglo. Dalje pravijo socijologi, da ljudje tudi zato nimajo več toliko otrok, kakor prej, ker žene nečejo preveč riskirati svojega zdravja, ker žene revnejših slojev dandanes same iščejo rednega zaslužka v mestih in ga nečejo izgubiti in ker je sploh draginja tako velika, da je večje število otrok za

podlagi zadobljenih informacij konstatiramo, da so vdrli posamezni manjši ruski oddelki v nekatere obmejne okraje Vzhodne Prusije. Vzhodnjopruska meja je zelo dolga in nemogoče je preprečiti, da bi jo tu in tam, kakor se je to že opetovano zgodilo, ne prekoračile sovražne čete. Vzemirajati se pa radi cele vzhodnjopruske provincije, za to ni nikaškega poviha. Za pozenjsko in šlezijško provincijo pa sploh ne obstoja kaka nevarnost.

BOJI NA FRANCOŠKEM IN BELGIJSKEM BOJIŠČU.

Iz Pariza poročajo: Dasiravno leži megla na bojišču, se Nemci vendar pripravljajo na novo silno prodiranje proti Calaisu. To prodiranje naj se izvrši in naj stane, kar hoče. Boji se vrše v megli in mogoča so presenetanja, če zavezniški ne bodo napeli vseh sil in če ne bodo skušali vedno se natančno podučiti o nemških pozicijah. Tekom srede so prav močne sovražne čete napadale južno od Ypresa.

Iz Berolina: Današnje poročilo generalnega štaba daje posledice zasedenja Dixmuidena dobro spoznati: Poročilo naglašja nepretrgano napredovanje na celi fronti. Dasiravno pokriva gosta megla vse bojišče, Nemci vendar ne prestopajo napredovanja.

Iz Amsterdam poročajo: Dne 10. t. m. jutraj se je vršila silna bitka pri Nieuportu in Dixmuidnu, boj na jezovih in nasipih za jezove. Kdor je nasipe zavzel, je obvladal pokrajino. Pred vsem so govorile strojne puške ker težkih topov v teh pokrajinah ni bilo mogoče spraviti naprej. Zavezniški so prav spretno premagali silne težkoče in pogosto se je razvil boj moža proti možu. Pri Nieuportu so zavezniški korakoma prodirali, v sredini pri Dixmuidnu pa so se morali umakniti. Nemci so zopet zasedli to mesto, ki pa v resnici ne stoji več, vendar tudi Nemci niso mogli zasedati vsega kraja, ker se zavezniški trdovratno drže v predmestjih. Med tem so dobili zavezniški ojačenja. Kakšen je bil konec boju, še ni znano. Pri Ypresu so Francozi zavrnili mlajše rezervne čete, imeli pa so mnogo mrtvih in ranjenih.

Poročevalec »Times« pravi, da je boj pri Ypresu sedaj artiljerijski boj. Poročevalec pravi, da so Angleži zavrnili napad nemške pehote. Zlasti hvali Angleži nemške topove, katerih učinek je pogosto naravnost nepopisen.

Iz Pariza poročajo tudi nadalje, da so Nemci priredili Ostende za prezimovališče. Francosko uradno poročilo pravi, da so Francozi pri Bixshoutu napredovali, da so zavrnili naskok Nemcev na prelaz Markkirch v Vogezih.

Iz Berolina poročajo, da so Nemci Dixmuiden zasedli in da prodirajo na celi črti ob obali. Nemci so vjeli skoraj 4000 zveznikov ter jim vzeli 21 strojnih pušk. Francoski naskoki so bili zavrnjeni. Na Ypresu pada prava toča granat, do 20 granat v minuti. Belgijci so imeli v zadnjih bojih do 8000 ranjenih. Sam kralj je bil v uniformi častnika v bojni črti, kraljica je stregla ranjenim. Izguba na častnikih je silno velika, vsled česar poveljujejo Belgijcem tudi francoski častniki. Med Ypresom in Armentiersom so imeli zlasti Angleži pri Messinesu silne izgube. Angleški in franc. letalci so zaman poskušali metati bombe na nemške poz. pri Blankenbergu, niso pa napravili nobene

revnejše rodovino znatna nadloga.

Pa so še našli tudi ljudje, ki so drugače pojasnili vzrok pojemanju porodov. Ti pravijo, da pade vsa krivda zaradi pojemanja porodov na ženstvo. Ti moške zastopajo mnenje, da ženske ne marajo otrok, ker ne marajo imeti skrbi in sitnosti z njimi, ker ne marajo izpolnjevati svoje naravne dolžnosti in ker hočejo imeti od življenja več užitkov, kakor jih more imeti mati mnogih otrok.

Pri vsem tem pa zahteva pravičnost, da se še eno vpoštevata. Nekatere dežele so tako preobljude, da tam že ne morejo izhajati z lastnimi pridelki. Če bi Angleška ne dobivala potrebnih živil iz tujine, bi morala lakote umreti. Tudi na Nemškem ne morejo eno leto pošteno izhajati, če ne dobe živil iz drugih dežel. V takih deželah, polnih velikanskih mest in velerazvite industrije, ne more biti plodovitost tako velika, kakor je v agrarnih deželah s prebivalstvom, ki še ni na višku kulture.

Spričo velikanskih žrtev, ki jih zahteva sedanja vojna, je pač postalo vprašanje o splošnem pojemanju porodov v celotni Evropi. Vsi narodi bodo imeli ogromne izgube — kako jih bodo nadomestili in ali se bo to sploh moglo izravnavati in izpopolniti?

škoda. Nemci postavljajo nove topove na jezovih proti morju.

»Seccolo« piše k tem bojem: Zavezniški se nahajajo v mnogo resnejšem položaju, kakor se bili do sedaj.

»Leipziger Neueste Nachrichten« priobčuje pismo, ki pravi med drugim, da je vsa pokrajina preplavaljena, da Nemci ne morejo prodirati. Tudi nemške čete so silno trpele vsled naprovov zadnjih tednov. Končno gre Belgijcem za obstoj. Če izgube še te pozicije, so izgubili vso deželo. Zato se silno vpirajo in celo kralj sam je v vrsti bojevnikov. Za vsako vas se vrše boj po cele dni. Kar posebno otežkoča prodiranje, je silna množina strojnih pušk, ki so pritrjene celo na drevesih. Vsak naskok zahteva silne žrtve in le korak za korakom je mogoče zasedati pozicije.

Iz Londona poročajo, da imajo Nemci v Münsteru pripravljeno za Belgijo popolnoma novo armado.

Z ostalega bojišča poročajo »Times«: Nemci obstreljujejo Bethune. Več hiš je bilo poškodovanih. Nemška artiljerija je prodrla do Givenchyja. Tudi obstreljevanje Arrasa se je obnovilo. Počasi izginja mesto s površja. Več hiš gori. Tudi več civilnih oseb je bilo ubitih. Pred Arbasom in Lillom so sovražniki popolnoma zakopani. Boji so strašni. V hišah se vrše boji z bajoneti.

Kakor poročajo francoski vojni poročevalci, so Nemci že zavzeli severozahodne forte pri Reimsu. Koncem oktobra so bili že forti Nogent d'Abesse, Vitry les Reims, Fresnes in Brimont v nemških rokah. Ker so Francozi postavili pri katedrali topove, so Nemci en sam dan vrgli v mesto nad 500 bomb.

Zastraženje badensko - švicarske meje.

Z ozirom na dejstvo, da se je etablirala v Bazlu cela ogledniška centrala v prilog tripleentente, ki je dobivala svoje vesti čez švicarsko-nemško mejo, so dale nemške oblasti z močnimi vojaškimi oddelki zastražiti celo porensko pokrajino.

Angleški vojni stroški.

London, 13. novembra. »Morningpost« javlja: Pričakovati je, da bo vlada zahtevala kredita 200 milijonov funtov (2400 milijonov kron). Velik del te potrebe čine se naj pokrije z davki, ki bodo nesli 50 do 60 milijonov funtov. Ministrski predsednik Asquith je predlagal, naj posebna komisija uredi preskrbo vojaških rodbin, vsled česar je delavska stranka opustila namen predlagati poseben dostavek pri adresi na prestolni ogovor.

Belgijci zažgali cerkev.

Berolin, 12. novembra. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allg. Ztg.« priobčuje iz amsterdamskega »Telegraafa« tole priznanje prebivalcev v Beerstu, severno od Dixmuidna: Doživeli smo hude ure. Že v petek so nagrmadili belgijski vojniki v veliki prostorni cerkvi slamo, ki so jo polili s petrolejem. V nedeljo so zažgali to staro cerkev. Ker so čutili barbarstvo tega dejanja, so rekli prebivalcem, da bi Nemci uporabljali zvonik za opazovanje pozicij ter tam postavili strojne puške, s katerimi bi streljali na prebivalce v Dixmuidnu.

Angleška v vojni.

London, 13. novembra. (K. ur.) »Daily Telegraph« javlja, da hoče ministrski predsednik Asquith zahtevati od parlamenta, naj mu dovoli najeti še en milijon vojakov za vojno.

London, 13. novembra. Poslanska zbornica je v odgovor na prestolni govor sprejela addresso. Tekom razprave je izjavil novi voditelj delavske stranke Henderson, da stoji njegova stranka vzlic vsem prejšnjim nasprotjem zdaj odločno na strani vlade, ker angleški narod sedaj nima druge poti, kakor da nadaljuje vojno, dokler ne bo dosežen ugoden uspeh.

Usoda naše posadke s križarke »Kaiserin Elisabeth«.

Dunaj, 13. nov. (Kor. urad.) Poveljstvo Nj. Vel. ladje »Kaiserin Elisabeth« poroča po našem poslaniku v Pekingu: Ko je naši križarki zmanjkalo municije, smo jo potopili. Posadka se je nato udeležila bojev na kopnem. Kolikor se je dalo dosega dognati, je padlo na naši strani 8 moških, ranjeni pa so 1 častnik (fregatni poročnik Bajerle) in 8 moških. (Smatra se, da se nahajajo ostali naši pomorščaki v japonskem vojnem vjetništvu. Ker se je pa nekaterim nemškim častnikom in vojakom posrečilo pri padcu trdnjave Cingtau uiti

na kitajsko ozemlje, ni izključeno, da se v njihovi družbi nahaja tudi kak avstrijski mornariški častnik ali vojak. Opomba ur.)

Kako se izločijo križarke »Emden«.

London, 13. novembra. (Kor. ur.) »Morningpost« javlja iz Sidneyja: Kakor se je sedaj izvedelo, so prisotnost nemške vojne ladje »Emden« brezničnim potom sporočili križarki »Sidney« uradniki družbe Eastern Kabel na Kokosovih otokih. Eastern Kabel-Kompagnie je dobila prvo obvestilo, čim se je pojavila »Emden«.

Zadnji trenutki nemške »Emden« in usoda njene posadke.

London, 13. novembra. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« javlja iz Kellinga na Kokosovih otokih: »Emden« je priplula v ponedeljek ob 6. uri jutraj. Bila je brez zastave in imela je 4 dimnike. Spustila je v morje dva čolna, ki sta izkrcala tri častnike in 40 moških s strojnimi puškami. Moštvo je razrušilo kabelsko postajo ter hotelo prerezati kabel. Ob 9. uri je klicala »Emden« svoje izkrcane vojake k odhodu. Toda bilo je že prepozno. Prebivalci otoka so zapazili, kako se je bližala z veliko naglico druga vojna ladja, ki je že iz daljave 3300 m oddala svoj prvi strel na »Emden«. Ko se je križarka »Lidney« približala, se ji je posrečilo odstreliti »Emden« in dimnik in en jabor. Obe ladji ste se ljuto obstreljevali ter se pri tem naglo oddaljevali. Prebivalci potem niso nič več videli ne slišali. Drugo jutro je prispela zopet »Sidney« in moštvo je pripovedovalo, da se je angleška križarka z veliko naglico izogibala strelom nemške »Emden«, dokler ni ta zavozila na peščine. Boj je trajal 80 minut. Le dva nemška strela sta zadela ter ubila 4 pomorščake, 14 pa jih ranila. Obe ladji ste se poskušali torpedirati, toda brezuspešno. — Zvečer se je izkrcalo nekaj nemških mornarjev. Rekvirirali so obleko in živila ter potem brez sledu izginili.

Načrti tripleentente.

London, »Morningpost« poroča: Vleesile trojnega sporazuma so sklenile prepustiti Kielski prekop in pa Dardanele po končani vojski nevarnim državam, da na ta način izločijo ti dve najvažnejši morski cesti iz internacionalnih sporov ter jih za večne čase zasigurajo mirni svetovni trgovini.

MANIFEST TURŠKEGA SULTANA.

Carigrad, 12. novembra. (Kor. urad.) Sultan Mehmed je izdal na armado in mornarico poseben manifest, v katerem slika, kako je prišlo do konflikta med Turčijo in trojnim sporazumom, ter nadaljuje: »Prisiljeni smo bili v zvezi z Nemčijo in Avstro-Ogrsko zgrabit za orožje, da branimo svoje zakonite pravice. Že tri stoletja se trudi Rusija, da bi nas uničila na ta ali oni način. Rusija, Anglija in Francija, ki imajo milijone mohamedancev pod svojo tiransko upravo, so neprestano rovarile proti našemu vzvišenemu kalifatu, s katerim so ti muzlimani spojeni po veri in čustvu. Te države so bile provzročiteljice vsega zla in vseh nesreč, ki so nas zadele. S sveto vojno, ki smo jo sedaj pričeli, bomo z božjo pomočjo napravili za vselej konec vsem napadom, ki so naperjeni na eni strani proti slavnemu našemu kalifatu, na drugi strani pa proti svetim pravicam naše države. Prvi udarci, ki smo jih zadali sovražnikom z božjo pomočjo in s podporo preroka z našim brodomjem v Črnem morju in z našo hrabro armado v Dardanelah, v Akabli in na mejah Kavkaza, so nas utrdili v prepričanju, da bo naša borba za pravico kronana z zmago. Moji hrabri vojniki! Bodite neomajni in vztrajni v tej sveti vojni, ki smo jo pričeli proti sovražnikom, ki hočejo napasti našo sveto vero in našo drag domovino. Borite se kakor levi, ker je od vaše zmagave odvisen obstanek naše države, življenje in bodočnost 300 milijonov mohamedancev, ki jih s sveto »fetvo« kličem na sveto vojno. Želje in molitve 300 milijonov nedolžnih in zatiranih vernikov, ki v močeh in džamijah molijo Alaha, spremljajo vas v svetem boju. Vojaki, moji otroci! Izpolnjujte svojo dolžnost, pokažite, da ste vredni naslednikov onih Otmomanov, pred katerimi se je tresel ves svet. Ne pozabite, da se v tej vojni borite ramo ob ramo z dvema najmočnejšima in najmočnejšima armadama tega sveta!«

Ta sultanov manifest je general-simus Enver paša sporočil armadi s posebno proklamacijo, ki se končuje tako: »Mi vsi moramo misliti na to, da lobde nad nami duše proroka in osta-

lih svetnikov in da spremljajo naša dejanja slavni naši predniki. Ako hočete dokazati, da ste res pravi njihovi potomci, ako hočete uteči prokletstvu zanamcev, lotite se dela. Tristo milijonov muslimanov moli za našo zmago. Nihče se ne more izogniti smrti! Kako srečni so oni, ki se bore, kako srečni oni, ki padejo kot mučeniki za vero in domovino! Naprej, vedno naprej! Zmaga, slava, mučenišvo in paradiz so pred nami, za nami smrt in sramota. Padišah čok jaša. — Naj živi padišah!«

Turška zmaga pri Köprüköju.

Carigrad, 13. novembra. (Kor. urad.) Iz glavnega stana poročajo: V boju pri Köprüköju, ki se je vršil dne 11. in 12. novembra, so bili Rusi poraženi. Imeli so 4000 mrtvih in prav toliko ranjenih. Naše čete so vjele nad 500 sovražnikov ter vpletnili 10.000 pušk in mnogo streljiva. Rusi so se v slabem stanju umaknili proti Kuteku. Ker zavirajo terenske težkoče, kakor tudi megla in sneg kretne naše operacijske kolone, niso mogle naše čete popolnoma odrezati sovražnikove umikalne črte. Vkljub temu zasledujemo sovražnika.

Turške transportne ladje potopljene.

Carigrad, 13. novembra. (Kor. urad.) Komunique glavnega stana pravi: Ker manjka vsaka vest o turških transportnih ladjah »Bezmialem«, »Bachri Achmer« in »Midhat Paša«, ki so pred osmimi dnevi odplule proti Carigradu in ker so se na dan, ko so Rusi obstreljevali Zungulak, nahajale v tem vodovju, se domneva, da jih je napadlo rusko brodovje in jih potopilo.

Turki na potu proti Batumu.

Carigrad, 13. novembra. (Kor. urad.) »Agence Ottomane« priobčuje tole poročilo glavnega stana: Danes ponoči so naše čete z nepričakovano izvršenim napadom zasedle vse ruske stražnice na meji vilajeta Trapeunt ter so prodrlle tri ure daleč v notranjost Rusije v smeri proti Batumu. V Kurdohanu so zasedle tamkajšnje rusko vojašnice.

Pred bombardementom Smyrne.

Berolin, 13. novembra. »Lokal-anzeiger« poroča iz Aten: Francoske vojne ladje so ustavile nekatere grške parnike, ki so pluli v egejskem morju ter jih posvarili, da naj ne pristanejo v Smyrni, ker bo francosko brodovje Smyrno bombardiralo.

Obramba Smirne.

Carigrad, 12. novembra. (Kor. urad.) Vojaški poveljnik v Smirni je objavil proklamacijo, v kateri se pravi med drugim: Vojaška oblast je vse ukrenila, kar je potrebno za obrambo Smirne na suhem in na morju, in bo vztrajala v obrambi mesta do konca. Armada je sklenila, da bo izpolnila svojo dolžnost do zadnjega moža in je prepričana, da ne bo mogel noben sovražnik stopiti na posvečena tla domovine. Prebivalstvo le naj zaupa armadi. Proklamacija na to tolmachi dolžnosti prebivalcev za slučaj, da bi prišlo do obstreljevanja mesta.

Afganistan na boj pripravljen.

Iz Carigrada poročajo: Afganistanski emir se pridruži sveti vojni. Mobilizacija armade je končana. Proklamacija, ki jo razširjajo po deželi poziva na sveti boj proti Angležem, katerih jarma se je treba otrešiti.

Ruske grožnje napram Italiji.

Oficijozni ruski list »Ruskij Invalid« priobčuje tole grožnjo Italiji: »Sedaj je skrajni čas, da poseže Italija vmes. Italija ne sme čakati, da gremo za njo po kostanj v žrjavico, ker bomo našli potem druge odjemalce. Italija mora računati s tem, če ne poseže takoj vmes, da bo zgornji del Jadranskega morja srbski in črnogorski.«

Bolgarska in Srbija.

»Südslavische Korrespondenz« poroča po bolgarskih listih: Bolgarski poslanik v Nišu se bo vrnil iz Sofije z bolgarsko noto v Niš. Nota bo obsegala minimalne zahteve Bolgarske v makedonskem vprašanju.

Albanija.

Iz Sofije poročajo: Glasom poročil iz Niša so Albanci pod vodstvom Beiram Zurja sklenili napasti mesto Djakovo. Srbske in črnogorske čete so te četaše zasledovale in se z njimi bojevale. O izidu boja ni nič znane.

Nemiri v Indiji.

Carigradski listi javljajo: V Indiji se je pojavilo med bojevitim plemenom Sikh vstajsko gibanje. Tudi v Modrasu so baje izbruhnili nemiri. Natančnejših vesti ni.

VOJNO POSOJILO.

Dunaj, 13. novembra. (K. ur.) Skoda-družba v Plzni je pri kreditnem zavodu in pri nižjeavstrijski eskomptni družbi podpisala štiri milijone kron vojnega posojila. Dalje so pri kreditnem zavodu podpisali Stabilimento Technico Triestino dva milijona, delniška družba Roh dva milijona in cukrarna Nestovice 500.000 kron, Hugon Gerngross kot uradnik delniške družbe Gerngross pri kreditnem zavodu in pri dunajski bančni družbi en milijon in sicer zase 500.000 K, za družbo pa isto toliko.

Budimpešta, 13. novembra. (K. urad.) Na ogrsko vojno posojilo so podpisali Ogrska splošna kreditna banka, Peštanska ogrska komercijalna banka, peštanska Prva hranilnica in ogrska eskomptna in menjalna banka, vsaka deset milijonov. Firma Ignacij Deutsch s sinovi v svojem in v imenu svojega koncerna en milijon. Budimpeštanska Delavska zavarovalnica je podpisala 750.000, opatijska Zirez en milijon, Občna ogrska premogokopna družba en milijon, firma Manfred Weiss tri milijone.

Debrecin, 13. novembra. (Kor. urad.) Mestna uprava in uprava sirotinskega premoženja sta sklenili podpisati več milijonov vojnega posojila. Tudi med občinstvom vlada veliko zanimanje za vojno posojilo. V Debrecinu bo podpisanih kakih deset milijonov.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. ur.) Mestna korespondenca javlja: Dunajsko mesto, njega fondi in zavodi bodo podpisali 25 milijonov vojnega posojila.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. urad.) Župan je dal nalepiti na oknih vozov cestne železnice lepake z besedami: Podpišite vojno posojilo 1914. Mestni svet je sklenil podpisati 20 milijonov. Cementna tovarna v Kralovem dvoru je podpisala četrtilijona, tovarna Felten-Guillaume pol milijona kron. Odvetniška zbornica nižjeavstrijska je pozvala svoje člane, da naj podpišejo posojilo.

Gospodarski položaj.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. ur.) Na povabilo gremija dunajskih trgovcev je nocoj ravnatelj Prometne banke Filip Broon govoril o vplivu njenem vplivu na finančialne in gospodarske razmere. Med drugim je izjavil: Vojna se je začela v času, ki smo bili v finančialno ugodnih razmerah. Zda se je pokazalo, da je bila pravilna politika avstrijskih bank, gojiti najtesnejšo zvezo z domačo industrijo. Industrijaliziranje naših bank je postalo zelo koristno za naše gospodarstvo. Samo dunajske banke imajo lastnega premoženja 1300 milijonov in predstavljajo s svojimi vlogami moč skoraj šestih milijard. Te kapitalisti moči je prištet še one milijarde, ki so jih nabrali zavodi v avstrijskih provincialnih mestih in na Ogrskem, da se spozna vsa moč bank. Ta moč je izključno v službi domače produkcije. Pesimizem pri presojanju vrednosti našega denarja je povsem neutemeljen. Bankovci avstro-ogrskke banke so polnovredni in ne glede od pokritja z zlatom popolnoma krite s prvovrstnimi terjatvami. Kar se tiče pokritja z zlatom, kaže primera, da so povsem ravnoredna pokritja pri drugih bankah. Naš dosedanj uvoz v vrednosti 3/4 milijard se bo veliko bolj skrčil, kakor naš dosedanj izvoz v vrednosti 2/7 milijard. Mi namreč izvažamo blago, ki se mu naši odjemalci težko odpovedo in naši glavni odjemalni trgi v sosedstvu nam vzlic vojni ne bodo zaprti. Naš izvoz na Francosko in na Rusko in če odštejemo sladkor, na Angleško, ni niti za polovico tako velik, kakor izvoz v Italijo; in dosti manjši, kakor izvoz v Švico, na Rumunsko in na Turško. Ni nas torej treba biti strah gesla o gospodarskem bojkotu. Pri našem izvozu v znesku 2/7 milijard odpade 1/5 milijarda na prvotne izdelke, ki jih svetovni trg rabi in se jim tudi zda ne more odpovedati. Balkan, izvzemši Srbijo in Turčijo z vsemi svojimi provincami ostanejo naši odjemalci in pridemo še v boljši kontakt kakor smo bili doslej. Vojna ni samo razdiralka, nego tudi velika naračnica in kot taka pospeševateljica gospodarstva. Predavatelj je našel industrije, obrtnije in rokodelstva, ki imajo od vojne velike službe ter omenil, da je kmetijstvo imelo letos 5184 milijonov dohodka, lani pa le 3906 milijonov. Tudi gozdarstvo sme pričakovati, da postane konsum večji. Naše gospodarsko življenje se torej vzlic vojni krepi

razvija. Kadar bo vojna srečno končana, stali bomo pred novo dobo. Monarhija bo z lahkoto pokrila stroške vojne. Državni dohodki znašajo zdaj letno pet milijard. Če bo končana večna politična skrb, ki nas je pred vojno težila in nam nalagala žrtve, se bomo okrepili. Petprocentno zvišanje davkov to je pet kron na vsakega prebivalca, bo pokrilo obresti skoraj petih milijard, na katere stroške pa skoro ni računati. Monarhija ima sedaj preobilico kapitala, ker so investicije ustavljene. Ta kapital bo zdaj pri vojnem posojilu našel dobro uporabo. Korist se bo združila z željo, manifestirati jasno pred vsem svetom za interese domovine. Ko bo ta vojna srečno končana, bo svet prisiljen, imeti drugo mnenje o naši politični in vojaški veljavi in naša notranja solidnost in solidnost našega gospodarstva in državnega kredita bodo smeli pristojno jim veljavati. Predavanje je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem.

Rusko vojno posojilo.

Kakor se poroča, je Rusija emitirala vojno posojilo 1500 milijonov rubljev. Ruski listi zatrjujejo, da je imela subskripcija popoln uspeh.

Posledice vojne na morju.

V Dealu govore mnogo o neki vojni ladji pod holandsko zastavo, ki je ležala zadnja dva dneva, ko je divjal vihar v bližini Nigra ter nato odplula. Ta zagonezna ladja je baje zakrivala gibanje podmorskega čolna. Morda je bila to holandska oklopnička »Kortenaar«.

»Daily Mail« poroča iz Novega Jorka: Od začetka vojne je bilo 81 tujih ladij, med njimi 19 pasajirskih ladij, vpisanih v ameriški register.

Iz Washingtona poroča »Matin«: Angleški veleposlanik je sporočil državnemu tajniku zunanjega urada Bryandu, da je Anglija sklenila z Dansko, Norveško in Švedsko pogodbo, da dobi blago, ki je določeno za nevtralne konsumente, le tedaj dovoljenje za pasiranje, če je naslovljeno na določene osebe in če je dana garancija, da se blago ne bo pošiljalo naprej. Anglija je Zedinjenim državam oficijalno obljubila, da pošiljati vam tobaka v katerokoli evropsko državo ne bo delala težko.

Angleško pristaniško poveljništvo v Hullu razglasa, da pogrešajo samo zadnji teden 13 angleških trgovskih ladij.

Dnevne vesti.

— Občinskega sveta ljubljanskega redna seja bo v torek dne 17. t. m. ob 6. zvečer.

— Škof v Celovcu. Kakor poročajo dunajski listi, je vlada že poslala v Rim svoj predlog, naj bo za knezoškofa v Celovcu imenovan katehet v Mödlingu pri Dunaju dr. Adam Heffer.

— Odlikovani slovenski junaki. Za izredno hrabro zadržanje pred sovražnikom na južnem bojišču je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno I. vrste rezervni poročnik v 39. topničarskem polku Henrik Matija Dolenc. Odlikovanec je sin graščaka Edvarda Dolenca v Orehku pri Postojni.

— Promet na progi Krakov-Oswiecim (dunajska zveza) je, kakor javlja »Tagespost«, od četrтка, ustavljen.

— Odlikovanja in imenovanja. Signum laudis z vojno dekoracijo je dobil poročnik v evidenci Viktor Dolenc. Nadporočnik v rezervi domobranskega polka št. 1. Karel Petrič je imenovan za stotnika v rezervi. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je dobil četovodja pri domobranskem polku št. 3. Karel Podgoršek.

— Padel je pred kratkim odlikovani stotnik pešpolka št. 78. Emil Margreiter iz znane rodoljubne rodbine Mankoč - Margreiter v Trstu. Padli so dalje stotnik pešpolka št. 97. Jakob Hren, kadet v rezervi pešpolka št. 47. Jožef Milovčič in praporščak pešpolka št. 97. Viktor Parma.

— Ranjeni so: stotnik p. p. št. 59. Rudolf Jonke, stotnik p. p. št. 97. Pavel Kopic, stotnik pešpolka št. 87. Ivan Marko, poročnik v rezervi p. p. št. 47. Anton Novak, poročnik v rezervi p. p. št. 97. Josip Rapoc, nadporočnik p. p. št. 47. Friderik Strel, praporščak p. p. št. 97. Anton Trebej, praporščak p. p. št. 12. Josip Lebar, nadporočnik domobranskega polka št. 18. Fran Ravnihar, praporščak domobranskega polka št. 20. Fran Lešnik, poročnik gorskega artiljerijskega polka št. 7. Oskar Maršič, nadporočnik tir. pešpolka št. 4. Oton Mikuš, poročnik v rezervi bos.-herc. pešpolka št. 4. Ernest Petrič, stotnik pešpolka št. 17. Gustav Ravich pl. Pfauenthal.

— Žagar Jože, učitelj, o kojem se je čitalo, da umira na koleri. Je bolezen preстал ter se vrnil 11. t. m. v domobransko bolnišnico v Maribor. Kruta spremljevalka vojske je grozno učinkovala na sicer močno postavlo slov. učitelja. — Žagar Franc, tudi učitelj in zgorajšnega brat, ranjen v desno nogo, je tudi že na potu okrevanja.

— Dva brata praporščaka v rezervi Makso in Franjo Robič iz Središča se nahajata v vojski; prvi, filozof na dunajskem vseučilišču, je bil težko ranjen na vzhodnem bojišču, drugi pa je bil na južnem bojišču odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

— Kot na bojišču padla navala seznamek izgub št. 55 nadporočnika domačega pehotnega polka št. 87 Ferdinanda Praprotnika in Gvidona Rijavica.

— Seznamka izgub št. 54. in 55. sta nabita na deski magistrata.

— Konferenca pri deželni vladi. Včeraj popoldan se je vršila pri vladi konferenca merodajnih faktorjev o raznih gostilniških vprašanjih. Z ozirom na strogi vojaški red bo gostilničarjem v bodoče prepovedano prodajati vojakom po 6. uri zvečer vsakršno opojno pijačo. Prestopke te prepovedi se bo najstrožje kaznoval z zaporom in odvzetjem koncesije. V interesu gostilničarjev je, da se natanko držijo predpisov, ki bodo tozadevno izdani, ker se le na ta način izognejo še hujšim posledicam.

— Iz ljudskošolske službe. Za suplenta na enorazrednici v Šmihelu pri Žužemberku je bila imenovana interimistično Emilija Pristovova, Emilija Vodopivčeva je bila imenovana za provizorično učiteljico na enorazrednici v Kutežu.

— Cigarete in tobak za naše vojake. Ga. Mimi pl. Loeser, žena podpolkovnika in zapovednika I. bataljona našega alpskega polka E. pl. Loeserja, nabirala je pri svojih znanih denar in tobak za vojake imenovanega bataljona. Darovali so: po 20 K gospa pl. Schmidt-Fussina in Zahradniczek, po 10 K gospa pl. Loeser, pl. Noe, tvrdka A. Krisper, po 6 K gospa Munda, po 5 K gospa Gobanz, Ex. Schwab, Staudacher, Schmitt, po 3 K ga. Polak, g. dr. Hudovernik, ga. Terdina, Schinzel, po 2 K ga. Smolčič, Schuster, Ludvig, Avian, Kanž, Čadež, gđc. M. Tschech, g. dr. Lipold, po 1 20 v: ga. Višnikar, po 1 K ga. Praxmarer, Potonik, Butovar, Škof, I. R., g. Zupanič, 60 v. g. dr. Toplak, 40 v. g. Kalan, 30 v. g. Berce. 200 kom. cigaret: ga. Pour, Svan, 300 kom. cigaret ga. Rus, 1000 kom. cigaret ga. Mittermajer, 1000 paketov cig. papirja tvrdka A. Krisper, 1 šk. Hercegovina tobaka dr. Lipold, 2 šk. Hercegovina tobaka Kassekert. Z denarjem se je tobak kupil in je že odposlan. Hrabri naši fantje se še nadalje sl. občinstvu priporočujejo.

— III. izkaz daril za vojake, poslanih županji gospe dr. Tavčarjevi: Vrla domorodkinja Barbi Podrasnik na Dunaju je poslala 700 cigaret, 4 kose volnega pletenega blaga, 15 kosov čokolade ter več slovenskih knjig; gospa Predovič je poslala 7 kosov volnega pletenega blaga in 5 srajc; lovsko društvo Hubertus v Postojni je poslalo enega srajca; omizje gostilne S. Mešek v Žirovnici 2 K; gospa Julijana Šutej v Jelenču je poslala 1 zabojo posteljne oprave, gospodična Albina Sark 11 kosov pletenega blaga, gospodična Slavica Milavc 8 kosov pletenega volnena blaga; gospa Anica Toplak 10 leploslovnih knjig, gospa Franja Lah iz Loža 500 cigaret, kegljaški klub Spinčič 18 kosov toplega blaga.

— Kolera. Sanitetni oddelek ministrstva notranjih del razglasa: Dne 13. t. m. se je zgodilo na Dunaju 12 novih slučajev azijske kolere, dva slučaja v Talerhofu in Kalsdorfu pri Gradcu, pet na Češkem, devet na Moravskem, eden v Šleziji in 59 v Galiciji. Z Ogrskega ni nobenih obvestil.

— Razpust nižjeavstrijske zdravniške zbornice. Nižjeavstrijsko namestništvo je razpustilo zdravniško zbornico za Nižje Avstrijsko, ker je več članov odločilo svoje mandate, vsled česar zbornica ni mogla delovati. Z začasnim opravljanjem poslov je bil poverjen namestniški koncipist dr. Worel.

— Namesto venca na gomilo gospe in mladega junaka Jakšeta iz Loke pri Zidanem mostu je za dobrodelne namene vojakov poslal gospe županji dr. Tavčarjevi gospod Franjo Medved, prokurist v Konjici (Hercegovina) 20 K.

— Sin Arnošta Denisa, slavne francoskega historiografa, ki posveča posebno pozornost zgodovini slovenskih narodov in katerega dela »Konec češke samostojnosti« in »Čehi po bitki na Beli gori« življajo svetovno slavo, francoski rezervni poročnik Jacques Denisa je padel x

bojih v Vogezih. Mladi Denis je bil advokat v Parizu.

— Prekanjenost v vojni. Češki vojak, ki se nahaja na južnem bojišču, piše svojemu prijatelju: Ponoči od 20. na 21. oktober je precej deževalo. V savski dolini se je vlačila že popoldan gosta megla. Zvečer ob kakih 8. uri so pričeli grometi topovi, neprestano celo noč so pokale puške, od časa do časa smo videli močnejše svetlobne pase električnih reflektorjev. Silno smo bili radovedni, kaj se je zgodilo, ker smo mi sami imeli prav mirno noč. Dopoldan je prijahal polkovni adjutant in nam povedal, da so utrpeli Srbi velik poraz. General Kraus se je poslužil dveh izbornih zvižaj, na katere so Srbi nasledili. Že par dni poprej je dal napraviti celo vrsto figurin, katere so postavili v temi pred naše strelne järke — ko so stali papirnati vojaki v lepih vrstah, so naši vojaki pripravili strojne puške in brzostrelne topove ter se skрили v rove. Na povelje so dvignili velikanski vrisč, vpili hura kar se je dalo, trobente in bobni pa so oglašali naskok. Srbi so se dali premotiti. Opazili so z daljave goste vrste prodirajočih naših vojakov (iz papirja) in v silni naglici so razvrstili vse svoje rezerve v bojno fronto. V tem trenutku so vrgli naši reflektorji svojo bleščečo svetlobo na srbske pozicije in na naši strani je pričel grozni ogenj. Naša artiljerija je sedaj seveda spoznala, kje se nahajajo skrivališča srbske rezerve ter jim je nasipala tja cele grmade svojih šrapnelov. — Na drugi strani bojišča so morale nastopiti v fronto vse polkovne godbe. General Kraus jih je lepo razvrstil ter jim zaukazal igrati same koračnice. Srbi so mislili, da prihajajo avstrijska ojačenja še v nerazvitih marškolonah. Dali so se zapeljati k neprevidnemu napadu. Toda na naši strani so jih sprejele dobro razvite in pripravljene rojne vrste s strojnimi puškami in naša artiljerija je imela topove na kraj napada že naravnane. Srbske izgube so bile strašne — mi pa smo imeli le malo ranjenih.

— »Stalni gost« nadvojvodnje Avguste. Poročnik Herbert Kokail doma iz Celovca je bil že trikrat ranjen. Naključje je hotelo, da so ga vsakokrat spravili v lazaret nadvojvodnje Avguste v Pešti. Ko se je mladi oficir tretjič ozdravil, poslali mu je izročila visoka gospa zlat medaljo s svojo podobo ter ga šaljivo posvarila: »Imam Vas gospod poročnik sicer prav rada, toda stalni gost pri meni pa le ne smete biti.«

— Dalmatinska zveza. Kakor javljajo dalmatinski listi se navzlic vojnemu času nadaljujejo dela pri gradnji železnice Knin - Pribudici. Vsled nedostatka vozil in vprežne živine gre delo sicer počasi toda vztrajno naprej. Na progi se nahaja sedaj okrog 500 delavcev.

— Tehnika v Sofiji. Bolgarsko naučno ministrstvo je postavilo v proračun za l. 1915, tudi prvi obrok kredita za ustanovitev tehnične visoke šole v Sofiji.

— Dramatično društvo v Trstu. Prihodnjo nedeljo dne 22. novembra, odpre slov. gledališče v Trstu svoj Talijin hram z igrjo Legionarij. Gosp. Danilo nastopi v vlogi »Ježa«. To je predstava v poskus sezone. Predstave bi se potem vršile redno, kakor v drugih mestih.

— Delovanje damskega komiteja »Rdečega križa« v Postojni. Poročalo se je že enkrat javnosti o marljivem delovanju postojanskega damskega komiteja, da je odposlal na ljubljanski »Rdeči križ« 700 K. Od tistega časa pa damski odbor ni počival, marveč se je z vse vnebo posvetil nadaljnjemu delu. Na novo so zopet darovali v denarju: po 20 K: c. kr. okrajni glavar dr. F. Hofner in župan Lavtenčič; po 10 K: gospe dr. Pilehoferjeva, notar Kogejeva, dr. Kotzmutova; notar Kogej 6 K; po 5 K sta darovala dekan Erzar in dr. Kotzmut; po 4 K: gg. Vukič in gospa J. Dekleva; po 3 K: g. Rusjan in g. Pikel; po 2 K: gg. trgovec Kogej, mlj. L. Lavrenčič, Ukmar, Odasek, Sver, Slana, Bernik, Thuma, Jager, Burger, Bervar, Šeber, Mazej, Močan, Paternost, P. Jurca, Stanko Lavrenčič; g. Zwölfi 1 K 40 v: po 1 krono so darovali: gg. Čelan Helena, Geržina, Bizjak, Sever, Chianta, Ambrožič, Čuk, Marinič, Tichy, neimenovan, Perhac, Milan Kutin, Vagheka, Jezeršek; končno so darovali: g. Gerželj 60 v. g. Majcen 48 v. Neimenovan 40 v. M. Vičič 20 v. Frank 30 v. Ana Majcen 10 v. V blagu pa so darovale gospe in gđc.: Progljerjeva 25 rjuh, 21 srajc, Marija Lavrenčičeva 11 srajc, Kržičeva 4 rjuhe, Milka Jurcova 7 srajc, 6 spodnjih hlač, 4 pare nogavic, 1 gamaš; Baccarich sen. 3 rjuhe, 6 blazin; Baccarich jun. 5 srajc; Gaspari 7 srajc, 4 spodnje hlače; Kopačeva 8 parov nogavic, 1 spodnje hlače, 2 maji; Rektorlek 4 spodnje hlače; Jo-

sipina Kraigherjeva 2 srajci. Vse to perilo se je poslalo naravnost na vojaško bolnišnico v Ljubljano. Razen tega so deklice in ljudski šoli pod vodstvom gđc. učiteljice Burnikove spletle 60 parov zimskih nogavic, 15 parov čezkolenk, 31 parov zapestnic, 23 snežnih kap. Iz nabranega denarja, kojemu je še g. glavar dr. Pilshofer dodal iz glavarstvene zbirke večji znesek se je nakupilo blaga in izdelalo 100 zimskih spodnjih hlač, 100 srajc in 100 parov krp za noge.

— Delase so različne požrtvovalne gospe in gospodične v Postojni. Vse to se je poslalo na »Rdeči križ« v Ljubljano. Damski komitei še naprej marljivo deluje. Odbornice so gospe: dr. Pilshoferjeva, Marija Lavrenčičeva, Baccarich jun., Močanova, Sevetova in Žagarjeva.

— Časten večer povodom 60letnice pomočništva prireditelj Cevljarska zadruga v Ljubljani svojemu dolgoletnemu članu g. Ignaciju Franze in u v nedeljo 15. t. m. ob 7. zvečer v gostilni g. Valentin Mraka na Rimske cesti št. 4. Jubilant dela 34 let nepretrgoma v eni in isti delavnici na Francovem nabrežju pri Hinterlechnerju ozir. pri njegovem nasledniku g. Trtniku. Vzlic svojim 76 letom je še zdrav in čil. Vspricho posebnega slučaja je pričakovati obilne udeležbe.

— Nabori ali pregledovanje črnovojnikov za letnike 1878—1890 se bodo vršili na Sp. Štajerskem po sledečem redu: Celje (mesto) 2. decembra, Celje-okolica od 2. do 23. decembra, Maribor mesto in okolica od 23. novembra do 18. decembra; Brežice 18. do 30. novembra, Ljutomer od 16. do 26. novembra, Ptuj (mesto) 22. novembra, Ptuj-okolica 22. novembra do 6. decembra, Kobilje 8. do 11. decembra, Slovenjgradec 13. do 20. novembra. Naknadni nabori za letnike 1894, 1893 in 1892 se bodo vršili za dopolnilni okraj pešpolka št. 87 v Celju dne 15. decembra in za dopolnilni okraj pešpolka št. 47 v Mariboru 15. decembra.

— Na Vranskem priredi ondotna podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo 15. t. m. dramsko predstavo. Vprizori se Milčinskega šaloigra »Cigani«. Začetek ob 8. zvečer. Predstava se ponovi v nedeljo 23. t. m. ob 3. popoldne. Čisti dobiček se vporabi za nabavo toplih zimskih oblek za naše vojake. Z ozirom na patriotski in doberdelen namen je želeli, da bi občinstvo v čim največjem številu posetilo to predstavo.

— Poljaki v Mariboru. Krakovska »Nowa Reforma« priobčuje obširen dopis iz krogov poljskih emigrantov, ki so nastanjeni v Mariboru. Iz tega dopisa je razvidno, da tvorijo poljsko naselbino v Mariboru večinoma železničarji in rodbine iz Tarnowa in njegove najbližje okolice. O Mariboru pravi dopisnik, da je mesto tako veliko kakor Tarnow in da ima izredno slikovito lego sredi hribov, polnih lesov in vinskih gor. Dopisnik pravi koncem svojega pisma: »Zaposleni z mislimi na svojo domovino, ne opažajo Poljaki v Mariboru, da bivajo na ozemlju započetih narodnostnih bojev, ki so pa sedaj, kar je prav, morali utihniti. Ti boji se celo prenašajo na verso polje, ker propagirajo Nemci, videč supremacijo slovenskega duhovništva, dokaj uspešno geslo: »Los von Rom.« Slovenski jezik je spočetka težko razumljiv, zlasti v območju najenostavnejših besed, vendar pa se je mogoče sporazumeti. Da naši Poljaki pridno posejajo razne prodajalne, dokazuje dejstvo, da se nekateri trgovci Slovenci hvalijo, da so se sedaj že nekoliko naučili poljski. Ljudstvo na kmetih, ako nas sliši govoriti po poljsko, ne ve prav, kakšen jezik govorimo, vendar pa se odziva s slovenskim pozdravom in započne čisto z nami razgovor. V razgovinskem življenju v mestu je razširjena nemščina. Celotno ženske s kmetov, ki prihajajo na trg, razumejo nemški...«

— Vsi Svetniki in naša vojska v Galiciji. Iz pisma trenskega podčastnika posnemamo sledeče: »... Včeraj je bil Vseh Svetih dan! Vseh mrtvih dan! Vi ste posetili in okrasili grobove svojih dragih, a tudi mi smo bili s svojimi dušami doma na tistem tišem domovanju, kjer mnogi spe v nezdramnem spanju.« Poleg vasi, kjer ležimo, je mal gradič Siekoscove, ves razbit in prazen; a v njegovem velikem in krasnem parku smo baš na Vseh mrtvih dan pokopali 32 padlih tovarišev. Na večer, ko je padel mrak z gosto meglo, me je hrepenenje po grobu mojega očeta, ki spi v Ljubljani pri Sv. Krištofu, siloma gnalo na grobove. Vzel sem s seboj nekaj sveč, povabil svoje tovariše in šel obiskat sveže grobove v grajskem parku. Vsem so lile solze iz oči. Okrasili smo grobove s svečami, zelenjem in smrečjem ter se vrnili zelo potrti. Kolera se pojavlja med nami tu in tam, in te boleznii se bojimo hule kot kroglj in šrapnelov.

Le težko se držimo čisto in snažno, ker ne dobimo vode. Celo tekoče vode so okužene od poginolihi konj. Vode so polne mrhovine in trupel! Včasih se ne umijem po več dni zapored. In ta nesnaga povsod! Kamor greš, povsod človeško in živalsko blato. Seveda, koder hodi tedne na tedne na 100.000 ljudi in živali, tam mora biti blata preveč. Bolhe in uši nas mučijo, kajti gališke vasi so strašno umazane in nesnažne. Ig je parket v primeri z gališko vasio! — Doslej sem stanoval v svojem trenskem vozu, kjer tudi spim. Na večer prižgem laterno in zaprem voz s plahetami od vseh strani. Vsak večer pridejo častniki in akcesisti iz bližine, zlezejo k meni v voz, kadimo smotke in pijemo čaj z rumom. Imam veliko karto Galicije in predsedujem debatom vsakovečernih sej. Doslej je bilo še vse srečno; zdrav sem in zadovoljen. »An' s Vaterland, das teure, schliess' dich an«, pravi pesnik, in jaz sem zvest temu idealnemu načelu. Seveda se bo položaj pozimi obrnil na slabše, ker nas bo mrcvaril mraz in kraji bodo vsi prazni ter ne bo dobili jedil, ki jih primanjkuje že sedaj. Danes smo zvedeli, da se bo boj nadaljeval tudi vso zimo ter se delajo v to svrhu že vse priprave. To je za nas vražje slaba novica, ker se je batl luide in dolge zime. Mraz in veter me je že snoči napodil iz mojega viza v poljsko hišo, kar mi zaradi mrčesa ni prav nič všeč. Pomagaj nam, sv. Zacherlius! Zakaj nam nihče ne pošlje časopisov, ki jih tu ni dobili? Pošljite nam jia v kuvertih, ker nam je včasih dolgčas po domovini! Vojna pošta še vedno ni urejena in jako netočna. D) danes smo že 28. dan brez poročil. Pisma dobivam na 2—3 tedne, dasi sem tukaj neprestano že 7. dan. Kanoni grme noč in dan, a položaj je vedno enak in nič ne gre naprej! Pozdrav vsem dobrim rojakom!...« — Ker se je medtem naša vojska premaknila v nove postojanke, je položaj danes brezdvomno ugodnejši v vsakem, zlasti pa v zdravstvenem oziru; okužene kraje so zasedli sovražniki, naše čete pa so v zdravih pokrajinah.

Zlati časi za liste. »Venkov«, glasilo češke agrarne stranke, je priobčil ob izbruhu vojne med Turčijo in trojnimi sporazumom članek, v katerem pravi med drugim: »O, sedaj so napočili zlati časi za liste, ki ljubijo senzacije! Sedaj, ko je tudi Turčija stopila na vojno pozorišče. Od tu je težko kontrolirati vse, kar se dogaja na Balkanu, ter v daljni Aziji in Afriki. Za to ima fantazija svobodna krila. Časopisi so že tudi polni vesti, ki bi človeka zares silile na smeh, ako bi se ne tikale dogodkov, ki so veleresni. Tako smo že čitali, da so Turki na potu z veliko vojsko na Indijo, da koraka druga četa z vrečami, polnimi peska, proti Egiptu, da zasuje s temi vrečami Sueški kanal. Čitali smo dalje vesti, da je neka turška armada prodrla v Arabijo, da izzove tam vstajo. Nekateri listi so imeli celo avtentično vest, da so Japonci že v Mezopotamiji itd. Drugi časopisi pišejo, da se angleški listi pripravajo s turškimi o vprašanju, za koga sedaj molijo indijski mohamedanci. Turki da trde, da za sultana, Angleži pa, da molijo za angleškega kralja. Kaj bomo še vse čitali! Niti v velikih bitkah na Francoskem in na severu se ni v par mesecih toliko napisalo, kakor sedaj v par dneh, ko je izbruhnila vojna v Turčiji!«

Iz Krškega. Na Žadovinku pri Krškem je nastanjenih okrog 300 beguncev iz Galicije. Med temi je okrog 70 šolobveznih otrok, za katere se je po prizadevanju g. c. kr. okr. šol. nadzornika Lj. Stiasnega začasnou ustanovil poseben razred na šoli v Leskovcu, da otroci niso brez potrebnega nadzorstva in pouka. Poučuje nadučitelj g. Karel Mykietiček iz Delatyna. Na inicijativo g. nadzornika in vsled sklepa krškega učiteljskega sveta je poslalo tuk. šolsko vodstvo na nekatera šolska vodstva okolično s prošnjo, da bi učiteljstvo s človekoljubno požrtvovalnostjo za nujne pomoči potrebne begunce v domačem šol. okolišu nabiralo prostovoljnih darov v tvarini in denarju, zlasti perila in obleke. Tej prošnji so se odzvala naslednja šol. vodstva: Radeče pri Zid. m. 2 zaboja obleke in perila; Toplice pri Zagorju 1 velik zaboj, Mokronog 1 vrečo in 1 zavoj; Tržišče 1 zavoj in 11 K 90 v; Kostanjevica 1 vrečo in 10 K; St. Jernej 10 K 22 v (nabranih v gostilni Recelj) Litija 1 zavoj; Rajhenburg 1 zaboj in 1 zavitek. Šolskim vodstvom in učiteljstvu najtoplejša zahvala za trud, vsem darovalcem pa Bog povrni!

Rimske Toplice. Družabni večer v prid »Rdečemu križu«. — Tukaj se bo vršil v nedeljo, dne 15. novembra ob 6. zvečer družabni večer v Serbanovi gostilni pri kolodvoru. Gospe Ekster, sonrogi železniškega uradni-

ka, gre hvala, da se je po njenem prizadevanju sestavil odbor iz raznih stanov in obeh narodnosti, ki bo igral nemško in slovensko šaloigro, sviral na tamburice, pel in prodajal cvetlice. Živahno zanimanje za to dobrodelno prireditev jamči dober izid, in želeli bi bilo, da bi tudi obiskovalci iz drugih krajev pripomogli k povečanju čistega dobička, ki ga dobi »Rdeči križ«. Vstopnina za osebo 50 vinarjev. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Železniška zveza s Celjem in Laškim: ob 4. popoldne z brzovlakom na Zidanmost in ob 5. z osebnim vlakom v Rimske Toplice.

Damski komite Rdečega križa v Postojni priredi v nedeljo 15. t. m. ob 8. zvečer v korist Rdečemu križu zabavni večer v dvorani Narodnega hotela Paternost. Na sporedu je petje, klavir in gosli, nato pa bodo igrali diletanti »Ganglovo« dramo »Sin«. Upati je na polnoštevilno udeležbo ne le vseh meščanov, ampak tudi okoličanov, ki so vselej radi prihajali na postojnske prireditve.

gradniku še tako lepo grozdje, ako ne zna iz njega pripraviti tako pijačo, kakoršno se dandanes po svetu zahteva? Ravnotako je tudi za kletarje, vinske trgovce in gostilničarje, ki posredujejo prodajo vina med pridelovalcem in občinstvom, znanje umnega kletarstva, zlasti pravičnega ravnanja s posodo in z vinom neobhodno potrebno, kajti iz najbolj zlahtne kapljice se z nepravilnim ravnanjem lahko naredi najgusnejša pijača! Da imajo ukaželjni priliko, se v umnem kletarstvu temeljito izučiti, priredi c. kr. vinarški nadzornik B. Skalický pri državni vzorni kleti v Rudolfovem tekom tekoče zime več trodnevnih kletarskih tečajev. Kdor se misli katerega teh tečajev udeležiti, zglašuje naj se takoj pri c. kr. vinarškem nadzorstvu v Rudolfovem. Ker je število udeležencev za vsak tečaj omejeno, treba se je, komur je na stvari ležeče, čim prej zglašiti. Vsak, kdor bo v tečaj sprejet, bo s tem potom posebnega vabila vsaj en teden pred pričetkom tečaja obveščen. — C. kr. vinarško nadzorstvo za Kranjsko v Rudolfovem.

— **Avstrijska Alpin. Mont. družba** sprejme za svoj rudokop v Eisenerzu na Štajerskem več delavcev, krepkih in zdravih, v starosti od 18 do 45 let, kateri morajo imeti svoje delavske knjižice v popolnem redu. Delo je le dnevno in morajo biti delavci z dobro obleko in močnim obvalom preskrbljeni. Delavci, kateri se prijavijo za to delo, bodo po rudarskem zdravniku preiskani, in je od preiskave odvisen končni sprejem. Delavci pri dnevnem delu zapošleni, zaslužijo v akordnem delu prilično 4 K 50 vin. do 5 K od »šihste«, razventega dobe prosto stanovanje v barakah. Potnina se ne vrne, pripočita pa se delavcem, naj pri dotični občini, v kateri bivajo, izposlujejo potrdilo, da odhajajo v Eisenerz v delo, na podlagi katerega dobe potem prosto vožnjo po železnici.

— **Gostilničarji, kavarnarji in izkuharji, pozor!** Pred kratkim smo poročali, da je c. kr. deželna vlada za Kranjsko iz tehničnih razlogov prepovedala gostilničarjem, kavarnarjem in izkuharjem dajati moštvo c. in kr. vojske — izvzemši enoletne prostovoljce in šarže — po osmi uri zvečer pijače in jedila. Povedali smo, da bodo prestopniki te naredbe najstrožje kaznovani ter da izgube tudi koncesije. O tem so bili vsi ti obrtniki še posebej obveščeni. Zgodila sta se pa v zadnjih dneh dva slučaja, da se ta prepoved sploh ni vpoštevala in so dobili vojaki tudi po 8. uri zvečer pijače, kar je dalo povod, da so nastale rabuke in bi bilo kmalu prišlo še do hujšega. Pristojna oblast je oba gostilničarja, ker se nista pokorila naredbi, kaznovala na 8 dni zapora — in že sedita — vrhutega jima je še odvzeta koncesija. To pa je imelo še za druge posledice. C. kr. deželna vlada je namreč vsled tega naredbo poostрила, da od danes naprej, t. j. od 14. t. m. zgoraj navedeno moštvo v javnih lokalih, — izvzemši bufet na glavnem kolodvoru, kamor je dovoljen dostop le s perono — ne sme dobivati nobenih okrepčil in sploh ne biti v lokalih od 6. ure zvečer. Tedaj, pozor!

— **Obrtno gibanje v Ljubljani** meseca oktobra. Meseca oktobra je pri mestnem magistratu priglasilo svojo obrt 17, odglasilo pa 9 strank. Priglasili so: Viktor Šober, Vodnikov trg 2, trgovina z mešanim blagom; Josip Ciglič, Spodnja Šiška, prodaja sadja in zelenjave; Marija Jeras, Rimska cesta 16, prodaja živil, sodavice in piva v zaprtih steklenicah; trdka Marija Urbas nasl., Komenskega ulica 16, prodaja klobas; Katarina Knavs, Rakovnik, prodaja kruha, slaščic in sodavice v zaprtih steklenicah; Pavla Barborič, Mestni trg 8, modistovski obrt; Josip Mudrovčič, Strelška ulica 29, obrt stavbnih mojstrov; Marija Korbar, Sv. Petra cesta 33, prodaja živil; Ana Hrastar, Radeckega cesta 2, prodaja živil in slaščic; Marija Stopar, Spodnja Šiška 152, žensko krojaštvo; »Humanica«, Schuhgesellschaft m. b. H., Franca Jožefa cesta 1, trgovina s čevlji, čevljarскими potrebščinami itd.; Josip Šlibar, Bleiweisova cesta 13, trgovina z manufakturim blagom; Marija Jeločnik, Rožna ulica 39, prodaja razglednic, papirja in pisalnih potrebščin; Frančiška Osredkar, Spodnja Šiška 253, žensko krojaštvo; Ivan Pielick, Šolski dvorred 4, prodaja sadja in zelenjave; Marija Pečnik, Pogačarjev trg, prodaja kmetijskega in kuhinjskega orodja, jermenov in kolomaza; Ferdinand Palovec, Dalmatinova ulica 5, prodaja zobočistilnih sredstev. — Odglasili so: Andrej Vesel, Prešernova ulica 20, kramarija; Jožefa Jezeršek, Poljanska cesta 45, prodaja živil in sadja; Barbara Čermelj, Šolski dvorred 4, prodaja sadja in zelenjave; Marija Traun, Tobačnica ulica 3, trgovina s kurivom; Mate Valentič, Wolfova ulica 6, brivski in frizerski obrt; Meta Erlek, Vodnikov

trg, prodaja živil in sadja; Egidi Rojc, Spodnja Šiška 51, čevljarški obrt; Avgust Perko, Zabajak, sobnoslikarski obrt; Ferdinand Palovec, Dalmatinova ulica 5, zobotehniški obrt.

Kranjski veteranski zbor je vsled naredbe vojaškega poveljnika v Gradcu oproščen nadaljne črnovojniške službe, zlasti so odpravljene tudi veteranske straže. Pri tej priliki je dobil kranjski zbor pohvalno priznanje ljubljanskega c. kr. črnovojniškega poveljstva. Kakor se nam poroča, so tudi štajerska, koroška in primorska veteranska društva odpuščena iz nadaljne črnovojniške službe.

— **Kolesarji!** Pred par dnevi se je vrnil iz Gorice poveljnik prosto-voljnih kolesarjev 3. voja Fran Jan-kole. Kdor želi vstopiti v kolesarsko stotnijo, naj se zglašuje jutri, v nedeljo, ob 2. popoldne, na igrišču pod Tivolijem. Odhod skupno v ponedeljek.

Električna železnica v Ljubljani je s 1. t. m. zopet otvorila časno ustavljeno vožnjo od magistrata do dolenskega kolodvora. Danes deset minut pred 8. uro, ko je električni voz od dolenskega kolodvora dospel do magistrata, je oni, ki je dospel iz Vodmata, še stal v Stritarjevi ulici, pa ni hotel toliko počakati, da bi se bile osebe iz prvega voza v tega preselile, dasiravno so z rokami migale in klicale, ampak jo je hitro odkuril proti južnem kolodvoru. Dotični uslužbenci naj se na merodajnem mestu pouče, da vožne naredbe strogo izpolnjujejo.

»Nelly«, roman cvetličarice, imenuje avtorji krasno filmsko sliko, ki se predvaja od danes naprej v kinematografu »Ideal«. Zdi se nam, da je psihološki postanek vseh onih deklic iz velikomestnega blata, katerih razbrzdana mladost se pošilja med svet brez dobrodelne vzgoje, obdarjene z blestečo lepoto in navdahnene z željo po posvetnem življenju. In te žene postanejo poguba marsikatero moške eksistence. — Tvorci Tony Sylva umetniškega v slogu »Nelly«, spominja na najboljše čase ne filmskega delovanja. Tudi ostali predstavljalci so prvovrstni.

— **Zdravstveno stanje mestne občine.** Od 1. do 7. t. m. se je rodilo 22 otrok, umrlo je 13 oseb, med njimi 2 domačina. Za jetiko je umrl 1 tujec. Škratice je naznanjen en slučaj, ti-čuza 4 slučaji, vsi pri tujcih.

— **Cenjene naročnike »Slovenskega Naroda«**, ki še niso poravnali naročnine za tekoči mesec, vljudo prosimo, da se poslužijo poslanih jim položnic, da se jim list z dne 17. t. m. ne ustavi.

Nezgoda. 19letni delavec Franc Pajsar je na južnem kolodvoru snažil stroj ter si pri tem levo roko namečkal. Iti je moral k zdravniku in se je konstatovalo, da poškodba ne bode imela nikakoršnih posledic.

Otroška čepica se je našla pred glavnim kolodvorom in se zopet dobi v hiši, Sv. Petra cesta 69.

Književnost.

— **Florijan (Cvetko) Golar:** Kmečke povesti. Avtor »Pisanega polja«, zbirke pesmi, ki diha zrak naših dolin in gričev in naših rož, je zbral sedem svojih novel in nam jih poklonil v okusni knjigi. Kakor smo našli v njegovih pesmih poeta naše grude, tako najdemo tudi tukaj novelista, katerega pero se moči v romantiki naših pravljic in sega po realizmu le toliko, kolikor potrebujejo zgodbe zunanjega ogroja. V sladke vezi ljubečih se mešajo kraljičine in včasih ima prste vmes sama satanova mati, ki pošilja na svet prešernega sina hudička, da vasuje in mami in pridri nedolžni deviški cvet. Golar je združil naše preprosto kmečko življenje s pravljicami naših gradov in graščakov in umetniško zliil oboje v novele in črtice, ki so v naši literaturi popolnoma nove in vseskozi originalne. Posebno ljub model so mu otroci v dobi, ko prehajajo v mladenke in mladeniče, ki se jim pričenejo vžigati v prsih medsebojna nagnjenja najnežnejše in ljubkonevne vrste. Rad se giblje v otročjerskih dialogih na paši, kjer se mu ple-tejo okoli junakov bela jagnjeta in kjer je najhujša groza nevihta in grom. Še če se loti vdovca - kovača, je v njegovih rokah naenkrat mehko-srčen in dobrodušen kuščaralec, ki je pripravljen preklcati vsako zlo besedo ali zlo dejanje, storjeno v hipni razburjenosti in jezi. Ta njegov material mu daje priliko, da se raz-mahne tu in zopet tam v nežnočut-nega poeta, ki navdaja čitalca s pri-jetno rožno poezijo solca in mlado-sti. Drugod zopet preplavlja paznega bralca z zanosom mračne groze, ki jo širi popolnoma narodno zamišlje-ni hudi človek in ki jo povečava noč in grom in blisk iz oblakov. Golar je vsekakor avtor, ki je napisal nove strani v knjigo slovenske književ-nosti. Nikoli ni suhoparen, fantazija

mu nudi vedno novih zamislov, ki učinkujejo vsled svoje originalnosti sveže in bodrilno. — Pričujoča knji-ga obsega sedem novel. »Lovec Kle-men« je prva in vsled svoje drama-tične romantike nemara najmočnejša. Po nežni pastirski ubranosti se odlikuje posebno »Pastirska ljube-zen«, ki je polna nedolžnosti in mla-dih let. Prijetna šegava stvar sta »Katrca in hudič«, a noveleta »V leščevju« dela izjemo v knjigi in pri avtorju, ker je strogo realistična. »Lenčica in zmaj« je idila kmečke deklice, kateri ostane v domišljiji iz pripovedimaterinskih gorski zmaj. Sre-ča se z njim v studencu in od groze omahne v tolmun, iz katerega jo re-ši njen ženin. Idila nudi čitatelju več uspešnih opisov narave, kateri posve-ča pisatelj sploh veliko pozornost. »O hudem kovaču« pripoveduje po-vest, ki je napisana nekoliko na širo-ko, a z dobrim humorjem. Zadnja novela »Dve nevesti« se giblje pre-težno v romantiki. Izmed nevest je ena kmečko dekle, a drugo kraljiči-na, zakleta v kačo. Naravna nevesta umrje, ubita od svoje domišljije. Knjiga je izšla kot tretji zvezek knjižnice »Slovenskega Ilustrovane-ga Tednika«. Oprema je lična. Na-slovno stran je narisal Maksim Ga-spri, ki je dobro pogodil pisateljev značaj. Cena je nizka: 2 K 50 vin. P.

Brzjavna poročila.

Naši železničarji v Srbiji.

Iz Sarajeva poročajo, da je od-šlo od tam 76 železničarjev na srbs-ko bojišče, kjer bodo prevzeli od na-ših čet zasedeno železniško progo Sabac-Ljesnica-Ločnica.

Škoda povzročena po vojni v vzhod-ni Prusiji.

Königsberg, 13. novembra. (Kor. urad.) S kompetentne strani se poro-ča: V deželnovladnem okraju Kö-nigsberg je razrušenih 2142 poslopij. Najbolj je prizadeto okrožje Ger-dauen, kjer je opustošenih 675 hiš. Veliko škodo so utrpela tudi okrožja Wehlau, Friedland, Preussisch-Ey-lau, Rastenburg in Labiau.

Angleška trda roka v Egiptu.

London, 12. novembra. (Kor. urad.) »Morningpost« javlja: Pod-predsednik egipčanskega parlamenta je hotel odpotovati v Italijo. Angleži so njemu in mnogim drugim poslan-cem zaukazali, da mora ostati na svojem posestvu. Vlada namerava odpustiti vse v egipčanski službi se nahajajoče uradnike — Avstrijce in Nemce.

»Good Hope« in »Monmouth« izgubljena.

London, 13. novembra. (Kor. urad.) Admiraliteta razglša, da je smatrati križarki »Good Hope« in »Monmouth«, ki ste bili v bitki ob čilski obali težko poškodovani, za izgubljeni.

Nov vojni kredit v Bolgariji.

Sofija, 13. novembra. Bolgarski vojni minister je predložil sobranju predlogo o novem vojaškem kreditu 33 milijonov levov.

O potopljenih turških ladjah.

Carigrad, 13. novembra. (Kor. urad.) »Agence Ottomane« priobču-je ta-le komunikacije glavnega stana z dne 11. novembra: Izvršene poiz-vedbe so dognale, da je rusko bro-dovje, ki je bombardiralo Zumgub-dak, zajelo in potopilo turške trans-portne ladje »Bezmialek«, »Bacha« in »Achmed« in »Mihad Paša«, ki so bile iz Zumgubdaka poslane pred na-padom Rusov na to mesto, da prepe-lje čete v natančneje označene kra-je. Posadko, ki je štela 219 mož, in nekaj potnikov so Rusi vjeli, kakor je povzeli iz nekega ruskega poročila. Izguba teh ladij je obžalovanja vredna, vendar pa bomo te ladje na-domestili s tremi boljšimi parniki iz-med vpljenjenih ruskih ladij. Ti par-niki dobe imena potopljenih ladij.

Razne stvari.

• V gospodarskem uradu dunaj-ske nadškofije je provizorični vodja Rudolf Schernhorst poveril 300 ti-so kron in pogoljufal 145.000 kron. Obsojen je bil na tri leta težke ječe.

• Angleško plemstvo v vojni. Tudi zadnja lista izgub kaže, da je v vojni padlo izredno mnogo sinov angleških aristokratskih rodbin, med njimi tudi najstarejši sin bivšega mi-nistrskega predsednika Balfourja.

• Požar na parniku. Iz Londona poroča Reuterjev urad iz Norfolk-a v Virginiji, da je na krovu angleškega parnika »Rembrand« med vožnjo v Francijo zgorelo 800 konj. Ko je iz-bruhnil požar, je bila ladja oddaljena od pristanišča 200 milj. Parnik se je takoj vrnil.

I. zaznamek božičnih daril

ki so došli c. kr. deželnemu pred-sedstvu za vojake v vojni, darovali so: Ekselencija deželni predsednik baron Schwarz 100 K; dvorni svet-nik grof Chorinsky 50 K; zbirka uradnikov c. kr. deželne vlade 458 kron; Adolf Lorant v Ljubljani 50 kron; dvorni svetnik v p. dr. vitez pl. Rilling in gospa soproga 40 K; Ivan Matzele 3 K; gospa Julija Čer-nivec 15 K; Leon Supantschitsch in gospa soproga 15 K; Ivan Mejač, trgovec v Ljubljani 20 K; družina Luka Pestator, vojaški računski svetnik 20 K; uredništvo »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba« v Ljubljani 14 K 14 v; Fran Lavtižar, šolski vodja v Spodnji Šiški 5 K; profesor Pieteršnik, Ljubljana 10 K; knezo-škof dr. Jeglič 50 K; dr. Emil Bock 50 K; pomožna strežnica Mline del Cott, zaslužek v garnizijski bolniš-nici 33 K 75 v; gospa Hedviga Trenkler, soproga štabnega zdravni-ka 10 K; gospa Widmaier Frančiška, Ljubljana 16 K; Gustav del Cott, c. kr. okrajni glavar v p. 40 K; Josip Lavrič, župnik v Breznici 10 K; Henrik Podkrajšek, profesor 20 K; Ivan Levstek, trgovec v Sodražici 10 K; Danica Ranth v Dobrovi 4 K; dr. Edo Slajmer, Ljubljana 20 K; skupaj 1063 K 89 v.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

(Kratice: p. = polk; komp. = kom-panija (stotnija); r. = ranjen; m. = mrtev; v = vjet.)

Ček Maks, 20. lov. bat., 1. stot., r.; Čekoda Ivan, 97. p. p., 8. stot., r.; Čelič Ivan, 97. peh. polk, 1. stot., r.; Celik Franc, 20. lov. bat., 1. st., m.; Čenčič Ivan, 20. lovski bataljon, r.; Čenčič Ivan, 20. lov. bat., 2. stot., r.; Čergna Karel, 97. p. p., 7. stot., r.; Cergol Jožef, 20. lov. bat., 4. st., m.; Čermita Ivan, 97. p. p., 8. stot., m.; Černič Ivan, 97. p. p., 8. stot., m.; Černetič Ivan, 20. lov. bat., 4. st., r.; Cero Peter, 97. p. p., 6. stot., vjet; Čeržič Peter, 47. p. p., 11. stot., r.; Čič Jakob, 97. peh. polk, 10. st., m.; Čjak Alojzij, 47. p. p., 6. stot., m.; Cisliln Henrik, 97. p. p., 15. stot., r.; Cofhter Anton, 47. p. p., 4. stot., r.; Cokina Mihael, 97. p. p., 15. stot., r.; Colausić Rudolf, 20. lov. b., 1. st., r.; Čotič Alojzij, 97. p. p., 10. stot., r.; Čotič Jožef, 20. lov. bat., 4. st., r.; Črepinko Matija, 47. p. p., 7. stot., r.; Crkvenik Ivan, 97. p. p., 8. stot., r.; Čuček Konrad, 47. p. p., 3. st., m.; Čuček Matija, 47. p. p., 8. stot., r.; Čuk Franc, 97. peh. polk, 7. stot., m.; Čuk Ignacij, 97. p. p., 10. stot., r.; Čuk Karel, 97. peh. p., 15. stot., r.; Čunja Peter, 20. lov. bat., 3. stot., r.; Čupič Andrej, 97. p. p., m. bat., r.; Čupin Ivan, 47. p. p., 8. stot., r.; Danko Aleksander, 47. p. p., 6. st., r.; Demark Jožef, 97. p. p., 8. stot., m.; Detiček Jožef, 47. p. p., 2. stot., m.; Divjak Leonhard, 97. p. p., 8. st., r.; Doberšek Franc, 47. p. p., 13. st., r.; Doberšek Štefan, 47. p. p., 6. st., r.; Dobrajc Mihael, 20. l. bat., 4. st., r.; Dobrila Anton, 97. p. p., 6. stot., r.; Dobrošek Mihael, 47. p. p., 11. st., r.; Dodič Andrej, 97. p. p., 7. stot., m.; Dover Simon, 47. p. p., 9. stot., r.; Drobnič Ivan, 97. p. p., 7. stot., r.; Droic Ivan, 20. lov. bat., 2. stot., r.; Druškovič Fran, 20. l. bat., 3. stot., r.; Duh Vincencij, 47. p. p., 6. stot., r.; Erzen Fran, 20. lov. bat., 4. stot., r.; Everz Fran, 20. lov. bat., 4. stot., r.; Fabjančič, 97. peh. polk, 14. stot., r.; Fajdiga Luka, 97. p. p., 15. stot., r.; Fašmon Jožef, 47. p. p., 2. stot., r.; Feletič Evgen, 20. lov. bat., 3. st., r.; Ferjančič Anton, 97. p. p., 13. st., m.; Ferjančič Franc, 20. lov. b., 2. st., r.; Ferlevich Juri, 97. p. p., 14. stot., r.; Ferlinc Jožef, 47. p. p., 6. stot., m.; Fifer Jožef, 47. peh. p., 6. stot., r.; Frank Jožef, 97. peh. p., 4. stot., r.; Frankovič Jožef, 20. l. b., 4. st., m.; Fras Fran, 47. peh. p., 10. stot., r.; Frešar Fran, 47. p. p., 10. stot., r.; Friedrich Anton, 47. p. p., 1. st., r.; Friedrich Franc, 47. p. p., 2. stot., r.; Furlan Alojzij, 97. p. p., 14. st., m.; Furlan Anton, 20. lov. bat., 2. st., r.; Furlan Anton, 97. p. p., 7. st., r.; Furlan Jožef, 97. p. p., 7. stot., r.; Furlan Martin, 97. p. p., m. bat., r.; Furlan Rudolf, 20. lov. bat., 1. st., r.; Gaberšček Franc, 20. lov. b., 1. st., r.; Gantar Anton, 97. p. p., 13. stot., m.; Gasperich Franc, 97. p. p., 3. st., m.; Germ Franc, 47. p. p., 2. stot., r.; Gierzeli Jože, 97. p. p., 5. stot., m.; Gobrovec Gotard, 97. p. p., m. b., r.; Godoc Ivan, 47. p. p., 4. stot., m.; Gollob Ferdinand, 47. p. p., 9. st., m.; Gollob Franc, 47. p. p., 16. stot., r.; Gollob Ivan, 47. p. p., 4. stot., m.; Gorjan Ivan, 97. peh. p., 4. stot., r.; Gorjan Jožef, 97. peh. p., 8. st., m.; Gornik Anton, 97. p. p., 7. stot., r.; Gosak Simon, 47. peh. p., 13. st., r.; Gostiša Franc, 97. p. p., 16. stot., r.; Gostiša Martin, 97. p. p., 16. stot., r.; Grabner Franc, 20. l. b., 3. stot., r.; Grascitsch Franc, 47. p. p., 4. st., r.

— **Kletarski tečaji.** V primeru z drugimi, bolj naprednimi vinorodni-mi deželami, je naše kletarstvo še na jako nizki stopnji. Zaradi tega je zla-sti sedaj, ko je nastala potreba, da vino izvažamo, nujno potrebno, da se naši vinogradniki poprimajo boljšega kletarstva ter da pridelujejo dobro, okusno, čisto in stanovitno vino, ker je drugače nemogoče, s pridelki dru-gih vinorodnih dežel uspešno konku-rirati. Kai pomaga gospodarju-vino-

Grasich Alojzij, 47. p. p., 11. stot., r.;
 Grbec Franc, 97. p. p., 4. stot., m.;
 Gregorič Anton, 20. l. b., 4. stot., r.;
 Gregorič Karel, 20. l. b., 4. stot., r.;
 Gregorič Val, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Gregorič Rudolf, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Gruber Anton, 47. p. p., 6. stot., r.;
 Gruber Franc, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Gruber Jožef, 47. p. p., 8. stot., m.;
 Gruntar Ivan, 97. p. p., 1. stot., m.;
 Guazej Franc, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Gušel Stefan, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Hokič Jožef, 97. p. p., 15. stot., r.;
 Habijan Marko, 20. lov. bataljon, r.;
 Hlad Ivan, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Hmeljak Anton, 97. p. p., 10. stot., m.;
 Holjnik Simon, 47. p. p., 15. stot., m.;
 Holzapfel Jožef, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Hreščak Anton, 20. lov. bat., 3. st., r.;
 Hreščak Ivan, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Hribernik Mihael, 47. p. p., 12. st., r.;
 Hrovatin Jožef, 97. p. p., 14. st., r.;
 Hrvatin Jernej, 97. pehotni polk, r.;
 Hvala Franc, 97. p. polk, 10. st., m.;
 Illovič Jakob, 97. p. p., m. bat., r.;
 Ivanič Vinko, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Jagodnik Anton, 97. p. p., 2. stot., r.;
 Jakončič Ivan, 97. p. p., 3. stot., r.;
 Jančar J., črnovoja, 31. p. p., 8. st., r.;
 Jankovič Jakob, 8. pehotni polk, r.;
 Jasbec Anton, 97. p. p., 3. stot., m.;
 Jazbec Anton, 20. lov. b., 3. st., r.;
 Jekič Franc, 97. p. p., 6. stot., r.;
 Jerman Anton, 97. p. p., 9. stot., r.;
 Jermann Jožef, 97. p. p., 14. st., r.;
 Jermušek Marko, 20. l. b., 1. st., r.;
 Ješovnik Ivan, 47. p. p., 16. st., r.;
 Josbec Vincenc, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Jpavec Jožef, 20. lov. bat., 1. st., r.;
 Jug Blaž, 47. p. polk, 3. stot., m.;
 Jurčič Anton, 97. p. p., 14. st., m.;
 Jurčič Roman, 20. lov. b., 2. stot., r.;
 Jurčinovič Franc, 20. l. b., 1. stot., r.;
 Juričič Matija, 20. lov. bat., 2. st., r.;
 Jurkan Gašpar, pešpolk št. 97, r.;
 Jurše Jakob, 47. p. p., 6. stot., r.;
 Kacin Peter, 97. p. p., 5. stot., r.;
 Kacjan Franc, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Kalčič Ivan, 97. p. p., 16. stot., r.;
 Kalcina Ivan, 20. lov. bat., 1. stot., r.;
 Kalin Henrik, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Kalin Ivan, 97. p. p., 3. stot., r.;
 Kalister Matija, 97. p. p., 11. stot., m.;
 Kamensig Karel, 97. p. p., 7. st., m.;
 Kamnikar Alojzij, 20. lov. b., 1. st., r.;
 Karmel Ivan, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Kašča Jožef, 97. p. p., 5. stot., r.;
 Kaus Andrej, 97. p. p., 3. stot., r.;
 Kavrečič Jožef, 20. lov. b., 3. stot., r.;
 Kebrič Jožef, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Keihar Martin, 20. lov. bat., 1. st., r.;
 Kemperle Franc, 97. p. p., 4. st., r.;
 Kenda Jernej, 97. p. p., 3. stot., r.;
 Keršan Mihael, 47. p. p., 12. stot., r.;
 Kerševan Andrej, 97. p. p., 12. st., m.;
 Klapš Avgust, 47. p. p., 14. stot., m.;
 Klementič Franc, 20. lov. b., 3. st., r.;
 Klementič Franc, 47. p. p., 16. st., r.;
 Klepčič Ivan, 47. p. p., 7. stot., r.;
 Kline Jakob, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Klun Franc, 20. lov. b., 2. st., r.;
 Kmetič Mihael, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Knappitsch Simon, 47. p. p., 5. st., r.;
 Knaus Jožef, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Knaus Jožef, 47. p. p., 15. stot., m.;
 Knaus Lenard, 47. p. p., 15. stot., r.;
 Knebel Ad., prost., 97. p. p., 15. st., r.;
 Knofelj Franc, 97. p. p., 6. stot., r.;
 Kobal Franc, 20. lov. bat., 2. stot., r.;
 Kobalej Jožef, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Kočevar Ivan, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Koch Franc, 47. p. p., 6. stot., r.;
 Koch Ivan, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Kocijan Anton, 97. p. p., 5. stot., r.;
 Kocina Jožef, 79. p. p., 7. stot., r.;
 Kocjančič Tomaž, 20. l. b., 3. st., r.;
 Kodrič Jožef, 4. p. p., 16. stot., m.;
 Kogler Avgust, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Kokolj Stefan, 47. p. p., 3. stot., m.;
 Kolar Franc, 47. p. p., 10. stot., r.;
 Kolber Jožef, 47. p. p., 6. stot., r.;
 Kolbl Karel, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Kolich Martin, 97. p. p., 3. stot., r.;
 Kolleger Jožef, 47. p. p., 15. st., r.;
 Kolleger Martin, 47. p. p., 7. stot., r.;
 Koller Gustav, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Komac Franc, 97. p. p., 11. stot., m.;
 Komac Peter, 97. p. p., 4. stot., r.;
 König Ivan, 47. p. p., 15. stot., r.;
 Konrad Franc, 47. p. p., 5. stot., r.;
 Konrad Juri, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Konrad Ivan, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Konrad Ludvik, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Koptič Anton, 47. p. p., 15. st., r.;
 Kopseska Ad., prost., 47. pp. 4. st., r.;
 Kos Anton, 20. lov. bat., 3. stot., r.;
 Košič Martin, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Kosina Rajko, 20. lov. b., 7. stot., r.;
 Kosmač Peter, 97. p. p., 15. st., r.;
 Košnik Jakob, 47. p. p., 10. st., m.;
 Koss Franc, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Kovačič Alojzij, 97. p. p., 7. st., r.;
 Kovačič Ivan, 20. lov. bat., 3. stot., r.;
 Kozar Anton, 20. lov. bat., 1. stot., r.;
 Kozza Dominik, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Kračina Josip, 97. p. p., 5. stot., m.;
 Krainc Vincenc, 47. p. p., 14. st., r.;
 Krainer Avgust, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Krainer Franc, 47. p. p., 16. stot., r.;
 Krajin Ludvik, 47. p. p., 7. stot., r.;
 Krajčič Franc, 97. p. p., m. bat., r.;
 Krajnc Josip, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Krajnc Matija, 47. p. p., 15. st., r.;
 Kramberger Ivan, 47. p. p., 5. st., r.;
 Kramberger Josip, 47. p. p., 3. st., r.;
 Kramberger Tom., 47. p. p., 6. st., r.;
 Kramer Alojzij, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Krampel Karel, 47. p. p., 7. stot., r.;
 Krampus Josip, 20. lov. b., 3. stot., r.;
 Kraner Marko, 47. p. p., 9. st., m.;
 Kranner Josip, 47. p. p., 6. stot., m.

Krapš Ivan, 47. p. p., 12. stot., r.;
 Krašovec Ivan, 97. p. p., 1. stot., r.;
 Krašovec Ivan, 20. lov. b., 2. stot., r.;
 Kraus Franc, 47. p. p., 8. stot., r.;
 Kraut Franc, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Krenn Josip, 47. p. p., 15. stot., r.;
 Krežnik Ludvik, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Krizo Rudolf, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Krotmeier Peter, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Krvin Anton, 97. p. p., 11. st., r.;
 Kržič Ant., enol. pr., 47. pp., 13. st., r.;
 Kržišnik Anton, 97. p. p., 9. stot., r.;
 Küberl Franc, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Kučel Franc, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Kuk Peter, 20. lov. bat., 3. stot., r.;
 Kukac Ivan, 97. p. p., 3. stot., r.;
 Kummer Franc, 47. p. p., 13. st., r.;
 Kurzman Ivan, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Kutin Valentin, 97. p. p., 5. st., r.;
 Lafer Anton, 47. p. p., 15. stot., m.;
 Laginja Josip, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Lajoj Josip, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Laibacher Fran., 47. p. p., 8. stot., r.;
 Lak Rudolf, 97. p. p., 12. stot., r.;
 Lambauer Josip, 47. p. p., 1. stot., r.;
 Lamprecht Alojzij, 47. p. p., 2. st., r.;
 Lang Anton, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Lautner Josip, 47. p. p., 15. stot., r.;
 Lazar Ciril, 97. p. p., 14. stot., r.;
 Lazar Josip, 97. p. p., 3. stot., m.;
 Lebac Josip, 20. lov. bat., Koper, r.;
 Leban Franc, 97. p. p., 13. st., r.;
 Leban Franc, 97. p. p., 15. stot., r.;
 Lebar Ignacij, 20. lov. bat., 1. st., r.;
 Lebič Ivan, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Lederer Ivan, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Ledinegg Friderik, 47. pp., 9. st., r.;
 Ledinek Franc, 47. p. p., 10. stot., r.;
 Lehman Dušanin, 20. lov. b., 2. st., r.;
 Leitgeb Anton, 47. p. p., 10. stot., r.;
 Leitinger Leop., 47. p. p., 6. st., r.;
 Leitner Ivan, 47. p. p., 12. stot., m.;
 Lekešič Martin, 47. p. p., 8. stot., r.;
 Lenac Anton, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Lenkič Franc, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Leopold Franc, 47. p. p., 7. st., r.;
 Lesch Ivan, 47. p. p., 16. stot., r.;
 Lesjak Rudolf, 47. p. p., 3. stot., m.;
 Leskovar Ferdinand, 47. p. p., 3. st., r.;
 Leskovšek Franc, 20. l. b., 2. st., r.;
 Maček Ed., prost., 47. p. p., 14. st. m.;
 Macor Alojzij, 97. p. p., 13. stot., m.;
 Mahne Mihael, 97. p. p., 5. stot., r.;
 Maicen Franc, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Maizen Josip, 97. p. p., 13. st., r.;
 Makot Emil, 20. lov. bat., m. bat., r.;
 Makovec Alfons, 97. p. p., 12. st., r.;
 Makuc Ivan, 97. p. p., 14. stot., r.;
 Malajner Ivan, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Malavašič Viljem, 47. p. p., 1. stot., r.;
 Malec Konstantin, 20. l. b., 3. st., m.;
 Maligoj Anton, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Malika Martin, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Maran Evgen, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Marčič Franc, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Marinič Ivan, 97. p. p., 12. stot., r.;
 Marinič Peter, 97. p. p., 16. stot., r.;
 Marka Tomaž, 97. p. p., 6. stot., m.;
 Markič Filip, 20. lov. bat., 4. stot., r.;
 Markič Karel, 97. p. p., 15. stot., r.;
 Marot Anton, 20. lov. bat., 1. st., m.;
 Martinčič Anton, 97. p. p., 8. st., r.;
 Martinčič Ivan, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Matelich Ivan, 97. p. p., 10. st., m.;
 Matejčič Franc, 97. p. p., 5. st., m.;
 Matevžič Ivan, 97. p. p., 11. stot., r.;
 Maurič Anton, 97. p. p., m. bat., r.;
 Maurič Mihael, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Mazaj Matija, 20. lov. bat., 3. st., r.;
 Mažgon Ivan, 97. p. p., 10. stot., r.;
 Mejač Josip, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Menon Alojzij, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Mervar Franc, 4. p. p., 15. stot., r.;
 Mesarič Lovrenc, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Meuk Andrej, 97. p. p., 13. st., r.;
 Mevlja Franc, 20. lov. bat., 4. st., r.;
 Mezinac Franc, 20. lov. bat., 3. st., r.;
 Mežnar Kristan, 97. p. p., 6. stot., m.;
 Mihalič Filip, 47. p. p., 7. stot., r.;
 Mihelič Karol, 20. lov. b., 3. stot., r.;
 Mihelič Franc, 20. lov. b., 1. st. m.;
 Mihelič Jakob, 97. p. p., 15. stot., r.;
 Mikac Anton, 97. p. p., 2. stot., r.;
 Mikuš Ivan, 97. p. p., 1. stotinja, r.;
 Mikuljan Jožef, 97. p. p., 15. stot., r.;
 Milharčič Karol, 97. p. p., 2. stot., r.;
 Milohanič Matija, 20. lov. b., 2. st., r.;
 Minarič Ivan, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Mlac Andrej, 97. p. p., 16. stot., r.;
 Mlinar Matija, 97. p. p., 11 stot., r.;
 Močibol Anton, 97. p. p., 14. stot., r.;
 Modec Jožef, 97. p. p., 13. stot., r.;
 Mogorovič Jožef, 97. p. p., 12. st., r.;
 Moljasič Franc, 97. p. p., 14. stot., r.;
 Momič Jožef, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Morčut Peter, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Mozelič Jernej, 97. p. p., 6. stot., r.;
 Mozenič Vincenc, 97. p. p., 1. st., r.;
 Mozič Franc, 47. p. p., 2. stot., m.;
 Muhič Franc, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Muhonik Franc, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Murks Franc, 47. p. p., 3. stot., m.;
 Muskardin Anton, 47. p. p., 1. stot., r.;
 Muster Jožef, 47. p. p., 9. stot., r.;
 Nadoja Jožef, 97. p. p., 6. stot., r.;
 Nanut Lorenc, 97. p. p., 9. stot., r.;
 Nanut Rok, 97. p. p., 14. stot., m.;
 Narat Karol, 47. p. p., 2. stotinja, r.;
 Nežič Ivan, 97. p. p., 7. stotinja, r.;
 Novak Alojzij, 20. lov. b., 3. stot., r.;
 Novinc Anton, 97. p. p., 14. stot., r.;
 Oberlaht Franc, 47. p. p., 8. stot., m.;
 Oblak Ivan, 97. p. p., 12. stotinja, r.;
 Ogrič Valentin, 97. p. p., 13. st., m.;
 Ogrin Ivan, 47. p. p., 7. stot., r.;
 Onič Anton, 47. p. p., 6. stot., r.;
 Onič Ivan, 97. p. p., 11. stotinja, r.;
 Opašič Jakob, 97. p. p., ranjen.;
 Opasnik, 97. p. p., ranjen.;
 Orač Anton, 47. p. p., 6. stotinja, r.;
 Orel Edvard, 97. p. p., 12. stot., r.

Orel Franc, 20. lov. bataljon, ranjen.;
 Orel Marij, 97. p. p., 8. stotinja, r.;
 Ornik Franc, 47. p. p., 15. stot., r.;
 Ornik Ernest, 47. p. p., 8. stot., r.;
 Ošina Ivan, 47. p. p., 1. stotinja, r.;
 Oskuban Mihael, 20. lov. bataljon, r.;
 Oster Rupert, 47. p. p., 2. stot., r.;
 Oswald Franc, 47. p. p., 10. stot., r.;
 Pachernik Franc, 47. p. p., 1. stot., r.;
 Pahor Mihael, 97. p. p., 11. stot., m.;
 Pahor Rudolf, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Pačič Simon, 20. lovski bataljon, r.;
 Pačič Stefan, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Paier Franc, 47. p. p., 8. stot., m.;
 Pajer Oton, 47. p. p., 4. stotinja, r.;
 Pangračič Franc, 47. p. p., 1. st., r.;
 Pasternjak Anton, 47. p. p., 15. st., r.;
 Paulatič Rudolf, 97. p. p., 7. stot., m.;
 Paulin Jožef, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Paulin Viljem, 47. p. p., 2. stot., m.;
 Pavaletc Sebastijan, 47. p. p., 3. st., r.;
 Pavaletc Alojzij, 47. p. p., 13. st., r.;
 Pavlin Franc, 20. lovski bataljon, 4. stotinja, iz Skal na Štajerskem, m.;
 Pečar Alojzij, 97. p. p., 12. stot., r.;
 Pečnik Martin, 20. lov. b., 3. stot., r.;
 Pegan Metod, 97. p. p., 7. stot., r.;
 Peitler Ignac, 47. p. p., 2. stot., m.;
 Perčič Anton, 97. p. p., 10. stot., r.;
 Perko Jakob I., 20. lov. bataljon, r.;
 Perger Leopold, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Perhar Franc, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Perhat Jožef, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Perkon Anton, 20. lov. bat., 3. st., r.;
 Perles Anton, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Perlot Anton, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Pernačič Rudolf, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Pernat Franc, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Perner Anton, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Perner Ivan, 47. p. p., 6. stot., r.;
 Perša Filip, 47. p. p., 8. stot., r.;
 Pertot Avg. prost., 47. p. p., 4. st., r.;
 Pervanja Stefan, 97. p. p., 2. st., r.;
 Pesdiček Ludvik, 47. p. p., 5. st., r.;
 Petek Jakob, 47. p. p., 8. stot., r.;
 Petek Matija, 47. p. p., 10. stot., m.;
 Peterin Jožef, 97. p. p., 3. stot., m.;
 Peterne Franc, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Petkovšek Karol, 20. lovski bataljon, 4. stotinja, iz Rakeka, mrtev.;
 Petre Matija, 20. lov. b., 4. stot., r.;
 Petrov Pavel, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Petrovič Nikolaj, 97. p. p., 12. st., r.;
 Petrovič Peter, 20. lov. b., 1. st., r.;
 Petruž Anton, 97. p. p., 4. stot., r.;
 Pečovnik Franc, 47. p. p., 16. st., r.;
 Petvar Franc, 20. lov. b., 3. stot., r.;
 Pinčan Ivan, 20. lov. b., 2. stot., r.;
 Pintar Leopold, 20. lov. bataljon, r.;
 Pirih Peter, 97. p. p., 9. stot., r.;
 Pirih Stefan, 97. p. p., 15. stot., m.;
 Pirš Franc, 47. p. p., 4. stotinja, r.;
 Pischitz Jožef, 47. p. p., 12. stot., r.;
 Pislarič Jožef, 97. p. p., ranjen.;
 Pittamitz Alfons, 20. lov. b., 4. st., r.;
 Pivk Ivan, 20. lov. b., 4. stotinja, r.;
 Planinčič Dominik, 97. p. p., 5. st., r.;
 Platner Ivan, 47. p. p., 3. stot., m.;
 Plehan Stefan, 97. p. p., 6. stot., r.;
 Ples Franc, 97. p. p., 4. stotinja, r.;
 Ploj Anton, 47. p. p., 6. stotinja, r.;
 Ploj Feliks, 47. p. p., 6. stotinja, r.;
 Pojer Franc, 47. p. p., 14. stot., r.;
 Polh Alojzij, 97. p. p., 10. stot., r.;
 Poljavec Izidor, 97. p. p., 10. st., r.;
 Pongratz Ignac, 47. p. p., 16. st., r.;
 Pontin Franc, 47. p. p., 13. stot., r.;
 Popovič Marko, 20. lov. b., 3. st., r.;
 Poschanih Franc, 47. p. p., 14. st., r.;
 Pösl Franc, 47. p. p., 6. stot., r.;
 Posnik Ivan, 47. p. p., 15. stot., m.;
 Potočnik Rajmund, 47. p. p., 3. st., r.;
 Potožnik Ivan, 47. p. p., 4. stot., r.;
 Povačič Ivan, 97. p. p., 12. stot., r.;
 Povaletz Vinc., 47. p. p., 13. st., r.;
 Požarnik Jožef, 47. p. p., 15. st., r.;
 Požarnik Adam, 47. p. p., 4. st., r.;
 Požanko Konrad, 47. p. p., 10. st., m.;
 Požornik Franc, 47. p. p., 13. st., r.;
 Preli Ivan, 97. p. p., ranjen.;
 Prelog Alojzij, 97. p. p., 10. st., m.;
 Prelog Ivan, 97. p. p., 8. stot., r.;
 Prendivoj, 97. p. p., 14. stot., r.;
 Preschern (Prešeren?) Karol, 97. p. p., 14. stotinja, mrtev.;
 Primožič Ivan, 20. lov. b., 3. st., r.;
 Primšar Anton, narednik, 97. p. p., 5. stotinja, vjet.;
 Primus Franc, 47. p. p., 3. stot., r.;
 Prinčič Viktor, 97. p. p., 1. stot., r.;
 Puc Ivan, 47. p. p., 10. stot., ranjen.;
 Pukl Anton, 47. p. p., 14. stotinja, r.;
 Pugi Jožef, 47. p. p., 16. stot., r.;
 Puhor Eberhart, 97. p. p., 16. st., r.;
 Pungartnik Stefan, 47. p. p., 6. st., r.;
 Pušnar Valentin, 97. p. p., 7. st., m.;
 Pust Peter, 20. lov. bat., 2. stot., r.;
 Racovac Marko, 97. p. p., 10. st., r.;
 Rajko Anton, 97. p. p., 10. stot., r.;
 Razbočan Jožef, 47. p. p., 13. st., r.;
 (Dalje.)

7363

Poslano^o

K vprašanju draginje živili in izvoz prašičev.

Odkar traja vojna, posvečajo se posebno skrb zadostni preskrbi z živili in omejitvi draginje. Premnogim predlogov se je stavilo in ukinilo marsikaj hvalevrednega, n. pr. omejitve klanja telet. Uživanje telečjega mesa je nezmislno razkošje, ki se je na škodo cele države v Avstriji silno razpaslo. Popolnoma prav je tudi, da se je prepovedala raba čiste pšenice moke. Drugod uživajo ljudje ržen kruh, ječmenjak, polento itd., pri nas se pa lahko reče, da smo bili dozdaj

pljani belega kruha. Gotovo bodo izdale oblasti še več koristnih naredb, in vsak pameten človek bi le želel, da bi se marsiktera njih ohranila tudi v mirnem času in pospeševala splošno blagostanje, ki zdaj toliko trpi.

Seveda, tudi pri najboljši stvari le prevelika vnema lahko škoduje. Si deželni odbor je zadnje dni županstvom razposlala okrožnico, naj pozivljajo ljudi, da ne bodo brezmišlino prodajali deželnih pridelkov in prašičev. Res je, deželni pridelki naj se obdržijo doma, ker jih že tako nimamo dosti. Drugačnja je pa stvar s prašiči, in nekaj stvarnega pojasnila na tem mestu gotovo ne bo škodilo.

Mnogo prašičev se izvažajo letos s Kranjskega, a konstatirati je treba, da se vrši to redno vsako leto ob tem času in je le vesel dokaz produktivnosti našega kmetijstva, ki se je začelo polagoma razvijati na kupčijski podlagi. Prašičereja je zlasti v nekaterih krajih na Dolenjskem postala poglaviti vir dohodkov, in ravno ta cvetoča panoga kmetijstva bi bila popolnoma uničena, ako bi se prepovedal izvoz iz dežele. Edini kupec za prašiče bi ostal potem ljubljanski trg, ki jih porabi približno 100 na teden, kar je pa le neznaten del vse prireje. 50 do 100 težkih prašičev se za Ljubljano lahko pripelje z Ogrskega, da se preskrbi trg z mastjo in slanino, ker kranjski prašiči so skoro izključno mesnatih vrst, kakršne rabijo na Dunaju in na Češkem. Kolikor se na kmetih pokolje svinj, toliko se jih tudi že vnaprej redi doma, in kam naj se spravijo tisoči in tisoči onih živali, ki se sploh redijo samo za prodaj? Res, mesa bi ostalo silno dosti v deželi, a izostalo bi 100.000 ali pa še več tisoč kron, ki jih iztržijo zdaj kmetje vsak teden. In kdor ve, kako računa kmet, za kaj bo vse porabil izkupiček od prašiča, si lahko predstavlja posledice. Najprej bi se pokazale pri davkih. Končno bi vsled obilice blaga cene v deželi silno padle, meščani bi pač jedli nekaj časa ceno svinjino, a ne na kmetov račun, ampak na svoj, ker bi kasneje bridko občutili, kaj pomeni zanje oslabljen kmetijski stan.

Sicer pa tudi praktično ni mogoče, da bi se redili prašiči, godni za prodajo, še naprej. Pri nas ima kočar eno ali dve živali, in ko porabi pri teh vso krmo, jih mora prodati, ker prašiča ne more zakleniti enostavno v kaščo. Dober kmet jih redi po več, in ko ene proda, kupi druge, če je pridelal dovolj piče. Vsakemu mo jasno, da ima dobičkanost prašičereje tudi svoje meje in bi bilo nezmislno zapravljanje, rediti odrasle prašiče naprej in zanje pičo še celo kupovati. Edino, kar bi se moglo storiti v varstvo prašičereje in preskrbe živili, bi bila prepoved klanja za gotovo število enoletnih plemen, ki v drugem, tretjem in četrtem letu postanejo ravno najboljše za plemo. Bilo bi potem dovolj mladičev, in dokler bi bilo kaj piče, bi se prašiči lahko brez skrbi in v veliko korist cele dežele redili in izvažali, pa klali tudi doma.

Končno še nekaj. Če bi svetovni promet ne bil oviran, bi lahko vojna trajala celih deset let in nikomur se ne bi bilo treba bati ne lakote, ne prevelike draginje. Žal, da ovir ni mogoče odstraniti, a zato se ni treba postavljati na tesnosrčno stališče in ovirati še prosti trgovski promet med posameznimi kronovinami. Kam bi prišla velika mesta, Dunaj, Praga itd., če bi jim bil naenkrat odrezen dovoz živil iz provinc! In kaj bi bilo na pr. pri nas, če bi Štajerska prepovedala izvoz jajec, Ogrska izvoz žita, masti itd.? Zemlje bi znabiti plačevali po kroni, jajca po pet kron in mast po deset. Mislim, da bi nas za te ugodnosti cenejša svinjina prav malo odškodovala.

Janko Popovič.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. oktobra: Fran Polich, pešec 6. honvedskega polka, Zaloška cesta 11.

Dne 10. novembra: Stanko Rančigaj, rejenc, 1 mesec, Streliška ulica 15. — Friderika Herbach, šivilja, 71 let, Vodna steza 1.

Dne 10. novembra: Ana Zlatič, gostja, 81 let, Konjušna ulica 1.

Dne 11. novembra: Valentin Arselin, faktor tiskarne Bamberg, 74 let, Prečna ulica 6.

Dne 11. novembra: Vekoslav Puhar, postajni mojster državne železnice, 43 let, Korytkova ulica 18. — Franc Zajec, sin krojaškega pomočnika, 1 leto, Kladzova ulica 16. — Františka Barle, zasebnica - hišnica, 81 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 8. novembra: Fran Ocvirk, vratar v večki papirnici, 65 let.

Današnji list obseva 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo

!! Važno za črnovojnike, kateri pridejo k naboru !!

C. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurta v Trstu

sklepa pod najugodnejšimi pogoji

3764

nova življenska zavarovanja, spojena z vojnim zavarovanjem.

Pojasnili brezplačno in brezobvezno ustmeno ali pismeno daje glavni zastop Riunione Adriatica di Sicurta v Ljubljani in centrala v Trstu.

Trgovski sotrudnik

vešč slovenščine in nemščine, izurjen v manufakturni, galanterijski, konfekcijski in modni trgovini. **Išče službo** za takoj ali pozneje. Cenjeni dopisi se pošljijo pod „Sotrudnik 3744“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3744

Prešernove slike

prodaja in posilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 372

Dva lepa lokala

(velik in majhen)
se odda v Selenburgovi ulici za februarjev termin.
Izve se v upravništvu »Slovenskega Naroda«. 3727

Odda se mesnica v najem

in sicer 3722
s 15. decembrom t. l.
Vprašanja naj se pošiljajo na uprav. »Slov. Naroda« pod »mesnica 3722«.

Prodajalka

izurjena špecerijske in mešane stroke z daljšo prakso **želi službo** za takoj ali pozneje. — Zmožna je tudi samostojno voditi filialko. Poizve se pri gospe Mariji Špan, Sv. Petra nasip št. 59, Ljubljana. 3135

Sprejemem takoj izurjenega strojnika

za parno žago. Zmožen mora biti tudi pri električni razsvetljavi in akumulacijah. — Ponudbe naravnost Josipu Medica, Št. Peter, Notranjsko. 3742

G. Flux

— Gosposka ulica 4, —
I. nadstropje, levo. 3755

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

„Priporoča in namešča le boljše“
službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanaka.

Gospodična

vsestransko izveščana 3754
želi vstopiti v trgovino, ki je že kot taka službovala. Cenj. ponudbe po imenoma „Mešano“ ali „Prodajalka“, kakor Vam ljubše, na uprav. »Slov. Naroda«.

Za špecerijsko trgovino in glavno zalogo tobaka se išče zdrava in močna

učenka

iz poštene hiše. — Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3775

Iščemo zmožno moč za pakiranje stekla.

Prosilci morajo biti večji v tem poslu in poznati italijanski ali nemški jezik. Adler & Fortunato, Trat, Via Molin piccolo št. 1. 3756

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto.
Letnik XXXIV. (1914).
LJUBLJANSKI ZVON izhaja v zvezkih po enkrat na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h. Četrti let 2 K 20 h, za vse naročnike dostalo po 11 K 20 h na leto.
Posredni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Kólere

se ubranite najbolje
ako zavijete dvakrat na dan po 1/20 l pristnega rastlinskega likerja

„FLORIAN“-a

in si perete usta in roke z rastlinskim žganjem (fluidom)

„VIVA“

primešanim k vodi.

Oba izdelka, postavno varovana, se dobijo pristno od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani, Prešernova ulica.

Tvornica salam in sušenja mase
»M. Gavriloviča sinovi« sprejme mesarske in prekajevalske 3739

delavce.

Plača po dogovoru. Prijaviti se je na ravnateljstvo tvornice M. Gavriloviča sinovi v Petrinji, Slavenija.

Krompir,

suho, zdravo blago, vagonске množine, dobavlja po zmerni ceni
Domicelj & Belle, Rakek. 3740

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodanim

tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K, po pošti 6 K 20 vñ.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Izdravniški izkaz o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bužne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi oblaščeno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8.-- Razpošiljanje strogo diskretno. 3766

Koz. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Batem jelenu“, drogeriji Kano in „Adrija“.

Na znanje!

Vsem svojim cenjenim naročnikom naznanjam, da sem 1. novembra preselil svoje sprejemališče za snajenje in barvanje oblek iz Sečnanove

v Scagnettijevu hišo v Selenburgovi ulici št. 6.

Zahvaljujem se za dosednjo naklonjenost, priporočam se tudi za nadalje za vsa v svojo stroko spadajoča dela z zagotovitvijo hitre in vestne postrežbe. S spoštovanjem 3761

ANTON BOC
kemična pralnica in barvarija, Selenburgova ulica št. 6.

C. kr. avstrijske državne železnice. VOZNI RED

Izveček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.
Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do prehlada v okraju tukajšnjega ravnateljstva spodaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacijo od 1. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavni kolodvor, samo osebni vlaki:
6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.
8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bujbarci.
11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.
12-32 popoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bujbarci.
6-23 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.
8-29 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bujbarci.
PRIMEŠ v Ljubljano glavni kolodvor, osebni vlaki:
7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).
8-55 dopoldne iz Novega mesta, Trebnjega (St. Janža), Grosuplje (Kočevja).
11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja
2-35 popoldne iz Bujbarcev, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnjega, Grosuplje
8-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržiča).
9-23 ponoči iz Novega mesta, Straže-Toplice, Trebnjega (St. Janža), Grosuplje, (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD iz državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki

7-40 dopoldne in ob 7-12 zvečer.

PRIMEŠ iz Kamnika v Ljubljano ob 6-42 zjutraj in ob 2-41 popoldne.

C. kr. državne-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ciril Kraigher
uradnik Jadranske banke v Trstu, c. in kr. praporščak b. h. pešpolka št. 2, 13. komp.
dne 16. oktobra tekočega leta padel junaške smrti v bitki pri Hrusatycah poleg Premisa, kjer je bil tudi spravljen k večnemu počitku.
Postojna, 14. novembra 1914. 3762

Narodna tiskarna
v Ljubljani.

Telefon št. 85.

Se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov itd. itd.

Telefon št. 85.

B. Götzl

Krasne novosti jesenskih in zimskih oblek, površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga. Brez konkurenco! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,
Mestni trg št. 19.

Vloga Kavkaza v svetovni vojni.

Po članku docenta dr. Rohrbacha posnamemo ta-le razmotrivanja. Ne glede na možnost izkrcanja turških čet v kavkaških pokrajinah, prihajajo ob rusko - turški meji razne dohodne ceste za vojsko v poštev. Najbolj prikladna je najbolj zapadna pot, ki jo pa zapira ruska trdnjava Kars. Kars leži v pokrajini, ki jo je morala Turčija na berolinskem kongresu leta 1878. definitivno odstopiti Rusiji. Turški napad na Kars je že zato malo verjeten, ker bi ga ne bilo mogoče izvršiti brez težke oblegovalne artiljerije. Druga pot je za Turke ugodnejša, če tudi ne vodi direktno do železnice, kakor pri Karsu. Zato pa ta pot tudi ni zaprta od permanentnih ruskih utrd. Od Trapezunta vodi stara velika trgovska in vojna cesta preko Erzeruma, Karakilise in Bajazida v Tebris v Perziji. Pri Bajazidu se odloči pot, ki vodi proti severu, neposredno ob zahodnem vznožju Ararata proti kraju Igdyru, ki leži na ruskih tleh. Od Igdyra je še en dan hoda do staroslavne samostane Esmiadzin, sedeža poveljarja armenske cerkve. Samostan ni več daleč od železnice iz Erivana v Aleksandropol in Tiflis proti zahodu in proti vzhodu na perzijsko mejo. Med Igadirom in samostanom je prekoračiti reko Arakses na trdnem mostu. Ta reka ne more biti v nobenem slučaju izdatna ovira. Rusi so leta 1877. pripravili cesto iz Erzeruma do Bajazida in do Igadirja tudi za prevažanje topov. Sicer je cesta od takrat razpadla, vendar pa bi se dala prav hitro popraviti. Prelaz med Bajazidom in Igadirjem ima več dobrih obrambnih točk, ki jih pa je z lahkoto obiti. Zato prelaza ni mogoče držati brez silnih čet. Onstran meje leži prostrana ravnina Araksesa in visoka planota, daleč preko Erivana popolnoma odprta. Dobro poseljena in bogata je ta pokrajina dobro opiralische za veliko armado. Tretja pot gre skozi perzijsko ozemlje. Če je res, da sta Turčija in Perzija sklenili zvezo, bi mogli Turki vporabiti to pot. Cesta iz Bajazida v Tebris gre preko iransko-armenskih mejnih gor v pokrajini Maku ter se spušča od tam do važnega kraja Choi, ki leži, kakor Tebris in Urmija v perzijski severozahodni provinci Azbejčan, kjer stanujejo Turki. Tudi v sosednjih delih ruskih kavkaških pokrajin, žive Turki, ki jih imenujejo Tatare. Kaka 2 milijona jih je. Če pride do tega, da bosta nastopili Turčija in Perzija skupno, bi bilo prvo opiralische Choi. Od Choja do Džulfe, ruske mejne postaje proti Perziji ob Araksesu je dva dni hoda. Do Džulfe je speljana že omenjena transkavkaška železnica. Rusi od Džulfe do Erivana nimajo ugodnih obrambnih pozicij. Če bi se vršili v teh pokrajinah boji, bi bil položaj Rusov tudi v drugem pogledu otežkočen. Največje preglatice bi jim delalo prebivalstvo, — Tatare, ki stojijo pod vplivom nekaterih plemenitavšev veleposestnikov, takozvanih kanov in begov. Tatare so zelo divji in nasilni. Boji Rusov proti veliki turški sili bi bili tu zelo težavni.

Vzemimo, da bodo Turki začeli kdaj prodirati preko Bajazida, Igdyra in Choja, potem bi bilo položaj sicer v Kavkazu presojati tako-le: Izlamski Tatare bi podpirali invazijo od Erivana do Bakuja. Baku bi hoteli Rusi držati za vsako ceno. Ob srednjem in zgornjem toku Araksesa in v gorah žive Armenci, v Transkavkaziji nekaj preko milijona. Stališče Armencev bo zelo težavno. Rusom nasproti nimajo simpatij, nobenega pravega zaupanja, nasprotno pa obstoja med Armenci in Tatare smrtno sovraštvo. Tretje plemo so Gruzini-Georgijci, po pretežni večini grško-pravoslavni kristjani, kljub temu sovražniki Rusov in Armencev, vendar prijazni Tatarom. Gruzini so imeli v XVIII. in začetkom XIX. stoletja svoje kraljestvo. Zadnji car Irakli XII. je svoje kraljestvo v oporoki daroval ruskemu carju Pavlu I.

Politično - vojaško središče Transkavkazije je namestnikov sedež, staro gruzinsko glavno mesto Tiflis ob Kuri. Dohodi s turške meje do Tiflisa so zahodno preko železnice iz Erivana in Aleksandropola, vzhodno od Erivana proti Semenovski mimo jezera Gokča in od tam preko važnega križišča Delišan v Akstafu ob železnici Tiflis - Baku. Tu bi bilo treba silnih čet. Če nimajo Rusi tu najmanj večjega dela svojih kavkaških čet, se bodo razen v Karsu in na nekaterih drugih utrjenih točkah, le težko upirali turškim četam, predno ne bodo te prodrle v dolino Kure zahodno ali vzhodno od Tiflisa. Tiflis Rusi najbrže ne bodo pustili, ker bi izgubili na ugledu. Mogoče pa je tudi, da se ozirajo Turki bolj na Baku. Baku tvori s svojimi petrolejskimi vrelci eno najvažnejših središč ruskega državnega in gospodarskega življenja. Če pade Baku, so tudi vse južnoruske železnice brez vrednosti. Petrolej nadomestuje v Rusiji pogosto premog tudi na železnicah.

Greben Kavkaza tvori mejo proti Transkavkaziji. Malo potov je preko gorovja. Na zahodni strani ob Črnem morju ni zveze. Cesti sta dve: gruzinska cesta iz Tiflisa v Vladikavkaz in bolj proti zahodu cesta iz Kutaisa v Alagir. Odkar gre železnica iz Vladikavkaza v Baku, je promet na teh cestah več ali manj ustavljen. Med železnico v Baku in glavnim gorovjem se dviga Daghestan, oni del Kavkaza, ki se je Rusom najdel upiral. Tu leži Gunič, zadnje pribežališče junaka kavkaških mohamedancev Šamila. V teh pokrajinah žive še danes Rusom sovražni mušlimani. Zelo mnogo skrbi bi delalo Rusom tudi preskrbevanje Bakuja z vodo. Mesto ima nad 100.000 prebivalcev, pa samo en studenec, ki daje vode za 10.000 ljudi. Ostalo vodo morajo destilirati iz morske vode v velikih kondenzatorjih.

V celoti je zelo neverjetno, da bi šla turška invazija preko Transkavkaza. Samo Daghestan bi prišel še v poštev. Severno od Kavkaza je čisto ruska zemlja, široka rodovitna ravnina, dobro naseljena. Pa tudi za okupacijo Transkavkazije bi bilo treba močnih čet in mnogo vojaške spretnosti. Brez sodelovanja Rusom sovražnega prebivalstva bi bilo prodiranje komaj mogoče.

Sprejemajte se „Rdečega križa“.

Popravila se sprejemajo.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

prilaga svojo veliko zalogo okusnih najnovejših damskih in otroških klobukov, šortnik čevljev in uge v modistovski obrt spadajoče stvari po najnižji ceni.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Vsek petek 6105

sveže morske ribe

Velika zaloga močno asortiranih klobas za narezke, pražne in graške gajati; cisterijanske čajno maslo. Vse to se dobiva vsak dan sveže pri

J. BUZZOLINI
delikatessna trgovina
v Lingarjevi ulici

Malo stanovanje

z eno sobo, kuhinjo in drvarnico se odda takoj ali za februar. Istotam se odda prostorna

veža

za trgovino, branjarijo ali kramarijo.

Izve se pri D. Novičku, fotografu, Kelečevska ulica 32.

Obl. pov. zemljemerec
:: in sodni izvedenec ::
Ferdo pl. Kleinmayr
Ljubljana, Slomškova ul. 3, pritličje.

Se priporoča za vsa v zemljemersko in geodetsko stroko spadajoča dela.

Za svoje žage z električnim obrotom potrebuje 2 trojne, neobčujne

žagarja

na benočki jarem (Venezianer Gatter) v 3-4 listi. Zasluzek je stalen in dober. Žaga gre vedno.

Ponudbe je poslati na naslov: **Franz Dolenc, trgovina z lesom v Šteti Loka, post. št. 104, Goranjsko.**

epidemijah in vseh
infekcijskih boleznih
Mattoni preizkušeno od-
vračalno sredstvo
Glasshübler
slatina.

Orehe-Slive

I. vrste, zdravo ter le dobro sušeno blago kupuje v vsaki množini po solidnih cenah trvdka

lv. A. Hartmann nasl. Aug. Tomažič, Ljubljana.
Tudi krompir cele vagone se kupuje

ter po solidnih primernih cenah zopet oddaja.

3707

Matica Slovenska

M. DRENIK

„Zvezda“.

Volna za naše vojake v obrambo proti mrazu:
snežne kapice, sviterji, zapestke, koleniki, životni pasovi, nogavice i. t. d.

Prodaja.

Dne 17. novembra 1914 dopoldne ob 10. uri vrši se v Kočevju prostovoljna prodaja

zemišča

v konkurzu se nahajajoče Amalije Schleimer vl. št. 369 k. o. Kočevje, obstoječe iz stavbne parcele št. 157 in na njej stoječe hiše št. 99 v Kočevju, v kateri se nahaja žaga in mlin z vžidanim bencinovim novim motorjem. Izklicna cena je K 20.000, pod katero se ne prodaja.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Kočevju v sobi št. 4.

3692

C. kr. priv. zavarovalna družba na življenje

Avstrijski Feniks na Dunaju.

Polnopravni dolniški kapital K 6.000.000.—

Stanje zavarovanih vsot K 249.000.000.—

Družba nudi vojakom po poklicu, v rezervi, črnovojnikom in vojnem prostovoljcem priliko za sklep posebnega

vojnega zavarovanja

za dobo 1 leta. Zavarovani kapital se izplača, ako zavarovana oseba tukom 1 leta ne glede na vzrok umre in končno, ako se jo pogreša.

Vojno zavarovanje se sklepa brez zdravniške preiskave in se tudi po svojem in drugih interesih lahko zavarujejo osebe, ki se že nahajajo na bojnem polju. Ako črnovojni obvezanci, ki pridajo sedaj k naboru, sklenejo tako zavarovanje pred naborem, račun se izjemno nizka premija.

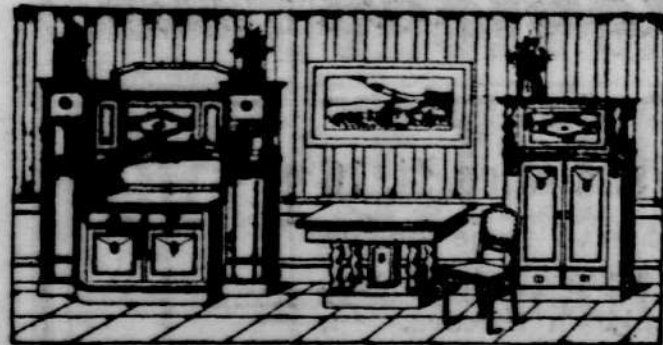
3751

V vsaki polici Avstrijskega Feniksa je vojni riziko do K 20.000 zavarovane svote brezplačno všteto.

Pojasnila dajeta in ponudbe sprejemata: **GENERALNI ZASTOP v Ljubljani, Sedna ulica št. 1 in GLAVNI ZASTOP v Ljubljani, Gradniče št. 8.**

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Poročna spalna odprava: 2 postelji, 2 emari, 2 nočni omarici in 1 umivalnik 3 marm. plošče in ogledalom K 350.—.

Jamči se za solidno delo. Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik. 800

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13-18.

Trgovski pomočnik

„železninar“

z večletno prakso, se sprejme.

Ponudbe na upravn. „Slov. Nar.“ pod „železo 3710“ 3710

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšimi plačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 60.700.730-10 — izplačane odškodnine in kapitalne K 120.000.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z veskoci slovensko-narodno upravo.

Vsa potrebna dajeta: Cene plačila so v lastni bančni knjigi

Generalno zastopstvo v Ljubljani: Cene plačila so v lastni bančni knjigi

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 33
M. GELEMAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariaböckerstrasse št. 27.

Volno,

na kmetih doma striženo, kupuje po
najboljših cenah od tam predil-
nica za ovčje volno 3703

Geyer & Co., Leiben, Post Weitenegg a. D. N. O.

Zelijo se ponudbe z vzorcem, če mogoče
okoli 5 kg in z navedbo množine blaga.

Pohištvo!

po jako nizki ceni in najsolidneje izdelano dobite edinole pri
Prvi kranjski mizarški zadrugi v St. Vidu nad Ljubljano
postaja Vičmarje. 2491

Spalne oprave z marmor. plošč. in zrcali od 230 K naprej.
Izdelujejo se tudi vsakovrstna stavbinska dela.
Preračuni in ceniki brezplačno in poštino preste.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilagoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2181

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
borno vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nobeni
družini ne bi smel manjkati.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dolga, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; vrha
polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega nujastega 5-10 K;
kg vefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha.
sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K
Naročila od 5 kg naprej franco. 3545

Zastavljene postelje iz gostonitnega rdečega, mo-
nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60
cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol
puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K,
3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglav-
nica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega,
črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po avstriji,
od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za nengajaloče se vrne denar. —
Natačni cenovniki gratis in franco. S Benisch, Dašenice št. 767, Češke.

Priporočila se modna trgovina

Ljubljana **Peter Šterk** Stari trg 13

Ia kakovosti zimsko in drugo perje, razni gorki predmeti
za vojake, najmodernejše bluže, jutranje obleke, pletene
jopce, razni nakiti in potrebščine za šivilje. Moški kle-
buki in čepice. Velika izbira kožuhovine itd.

Vse po priznani najnižjih cenah.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

prilagoča slavemu občinstvu svoje bogato
opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
izdelane vence, šopke in trakove. ::

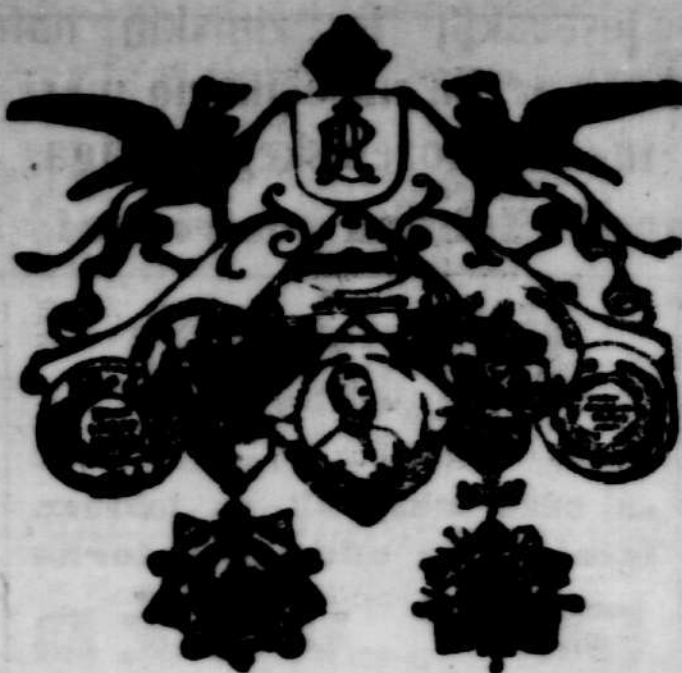
Dalje ima na razpolago
za izposojevanje ::
ob mrivaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dverane
in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahtnej-
ših cvetic in zelenjadl.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
točno in solidno. ::
Brzojavke: L. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahtnej-
ših cvetic in zelenjadl.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
točno in solidno. ::
Brzojavke: L. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana. ::

Anton Presker

krojač 40

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

prilagoča svoje

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg šte. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manul. trgovine
priporoča

klobuke

čepice, razno moško perje,
kravate, ovrtačke itd. itd.

Blago imam solidno. cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

prilagoča svoje veliko izbiro

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Modni salon

M. Sedej-Strnad

prilagoča cenjenim damam 3314

: klobuke le najfinejše izvršbe. :

Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

„Dobro blago se samo hvali!“

G. F. Jurásek

vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev ter
vsega glasbenega orodja, najboljših strun „Weichold“ in
drugih ter vseh potrebnih glasbil. — Jamčim pisмено 10
let in prodajam po nepretiranih cenah. — Specialni zavod
za uglaševanje ter popravila glasovirjev in vseh glasbil.
Vglašujem »Glasbeni Matic«, »Mladiki« in drugim
slovenskim zavodom.

Vsak instrument v moji zalogi
je strokovnjaško preiskan.

Najcenejša
posojevalnica.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
timnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Izbornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljate
barve

Suhe
barve

Emailne
barve

Fasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
»firnežev,«
»čopičev,«
»lakov,«

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Opozorilo!

— Prebivalstvo! Potekli so trije meseci vojne. Medtem ko so se naši očetje, bratje in sinovi hrabro vojskovali proti sovražnikom, smo mi, ki smo ostali doma, skrbeli, da delo na polju in doma, v obrti in trgovini ne zaostane. Manje delavnih moči je bilo na razpolago, kakor druga leta, zato smo morali mi, ki smo ostali, delati tem bolj. Danes lahko rečemo, da smo prve tri mesece, odkar se je začela vojna, tudi mi doma svoje delo dobro opravili, tako kmetovalec na polju, kakor tudi vsak obrtnik v svoji obrti. Plačilo za naše delo ni izostalo. Sicer ni prišlo med ljudstvo toliko denarja, kakor druga leta, a nekaj lepih dohodkov je bilo vendarle in jih bo, tako upamo, v bodoče še več, ko bomo svoje pridelke pametno spravili v denar. Ako pa smo kljub vojski spravili že lepe denarje skupaj, moramo vendarle misliti na bodočnost, misliti moramo na to, da utegnemo nastati še slabši časi. Gotovo je, da bo naš presviti cesar poklical še mnogo naših fantov in mož pod orožje. S tem odide zopet mnogo takih, ki so nam pomagali služiti kruha. Ravnotako pa je gotovo, da pozimi in na prihodnje spomlad nikjer ne bo toliko dohodkov, kolikor jih je bilo sedaj v jeseni, ko smo spravljali pridelke v denar. Potrebno je radigate, da ta denar, ki ga spravimo sedaj v jeseni skupaj, pametno obrnemo in skrbimo s tem za bodočnost. Predvsem naj bi v teh resnih časih nihče ne izdal niti vinarja po nepotrebnem. Na zabave menda nihče ne bo mislil; varujte pa se tudi nepotrebnih izdatkov za pijačo, predvsem za žganje, varujte se izdatkov za razne igre, varujte se izdatkov za vsako nepotrebno stvar. Vsak, ki teh naukov ne bo poslušal, bo sam kriv, ako bo pozneje trpel pomanjkanje in ako bo prišel morebiti celo ob domačijo. Časi so resni! Porabite denar za davke, plačajte obresti od dolgov, plačajte dolge, v kolikor to zahtevajo postave, ostanek denarja pa varno vložite v svoje posojilnice. Zaupajte posojilnicam! Koliko so pred leti obrekovali posojilnice, sedaj pa ste se sami lahko prepričali, da Vaš denar nikjer ni tako dobro naložen, kakor ravno v posojilnicah, ki jih vodijo od Vas samih izvoljeni močje. Ljudstvo! Posojilnice so Tvoja last, ako jim zaupaš, zaupaš samemu sebi, zaupaš v svojo lastno moč. Svariti ljudi pred skrivanjem denarja danes že skoraj nikjer ni več treba. Ljudje so se spametovali, ko so videli, kolikokrat je zakopan ali skrit denar bil ukraden, kolikokrat je zgorel ali šel na drug način v izgubo. Če pa se še kje najde take ljudi, potem jih poučite. Vi pametnejši, da ni denar nikjer tako na varnem, kakor v naših ljudskih posojilnicah, za katere jamči poštenost in premoženje vsega ljudstva! Naša skrb za zbiranje denarja pa vendar ne sme iti tako daleč, da bi vsled tega na drugi strani zopet trpeli škodo. To velja v prvi vrsti za kmetovalce. Čisto napačno bi bilo, ako bi kmetovalci v preveliki skrbi za denar razprodali vse svoje pridelke in vso svojo živino. Obdržite si vsega toliko, da bodele celo zime imeli sami živež in da Vam ostane še toliko, da bodele prihodnje pomlad zopet lahko zasejali in zasadili svoja polja ter živinorejo vzdržali vsaj o istem obsegu, kakor je bila doslej. Se le ono, kar ostane čez to mero, se sme prodati. Kdor bi delal drugače, si bo najhujše škodoval, ker se ne ve, po kakem ceni bomo na pomlad kupovali zrnje za setev in drugo, kar je za obdelovanje kmetijstva potrebno. Sploh ne vemo, če se bo to potrebščin vobče dalo na pomlad kupiti. Gospodarimo torej pravočasno pametno in previdno! H koncu poudarjamo, da mora v teh resnih časih iti sosed sosedu na roko. Medsebojno si pomagajte pri delu, opustite medsebojno vsake prepire, opustite nepotrebno pravdanje, ki ljudstvu po nekaterih krajih požre cela premoženja! Bodite trezni in varčni! Bodite složni in se držite stanovskih gospodarskih društev, posebno pa zadrug, ki vam bodo v sili zmiraj rade šle na roko z nasveti in deljansko.

— Celje, dne 24. oktobra 1914. —

Zadružna Zveza v Celju, registrovana zadruga z omejeno zavezo. — Dr. Anton Božič, predsednik. — Anton Mirnik, član načelstva. — Miloš Stibler, tajnik.

Preda se prav malo rabljen

„Puch“ avtomobil

po zelo nizki ceni. Podrobnosti poda
FRAN FLORJANČIČ, mehanik,
Selenburgova ulica šte. 6.

274

Trgovski vajenec

od poštenih staršev, zmožen slovenskega in nemškega jezika, s primerno šolsko izobrazbo, prijetne zunanosti se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri VINKO SKETU v Ilirski Bistrici, Notranjska. 3698

Franc Furlan

naslednik Paschingove vodo

ključavničarstvo

in **zaloga štedilnikov**

se nahaja: 172

Štirožev trg šte. 9.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Proti 9

zobobol in gnijolobi zob

izborna delujo dobro znana
antiseptična

**Melusine ustna
in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1903.

Blag. gospod. lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet
tri steklenice. Vaše izborna delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust bo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

M. ROSNER & Co.

== v Ljubljani ==

**veležganjarna sadja in
tovarna likerjev**

priporoča

**v svoji lastni žganjarni
kuhane izdelke i. s.:**

slivovko

brinjevec

hrušovec

tropinovec

prijetnost zajamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorec na razpolago.

Štampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
gravir in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 šte. 119
državnega zakonika z
dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Najcenejšje

**dežnike
in solnčnike**

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

**pokrivalce streh in klepar, vpeljalet
strelcevodov, ter instalater vodo-
vodov**

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Naischek

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Mišno in kuhinjska opravila. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebnih, vseh del kalib (kalibrov)

kakor tudi

metalni opni po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov

točno in solidno.

Cenovnik zastoj in polnoma prosto.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovni vzorce poslati. 40

Josip Stupica

ijermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

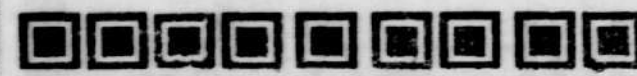
konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ne čine, že obrabljene vozove in
konjske opravke.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kren — vse vrste lasne pod-
lage in mrežice — barva za lase
in brado „Neril“ po 2 in 4 K —
toaletne potrebnosti — lasulje,
brade in druge potrebnosti za
maskiranje, vse po zelo zmernih
cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(rogal Mestnega in Staroga trga).

== Postrežba točna in vestna. ==

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške

uniforme:

po meri

v najkrajšem času.

Najcenejši nakupni vir

**v o l n e
za pletenje**

vseh kakovosti za izdelovanje
živalskih pasov, nogavic, snež-
nih kopic, rokavic, zimskih
zapestik in nakolnikov (ko-
knogrejcjev).

TONI JAGER

LJUBLJANA

Zidovska ulica 5.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinijih

otroških vozičkov

in navadne do najfinije

žime.

M. Paklč

v Ljubljani.

Nepoznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

== X X X X X ==

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

**steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.**

**Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.**

Zdrave, rdečelične otroke

72

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aro-
matično ribje olje iz lekarne pri zlatem
orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje
olje iz katerega je popolnoma odstranjen
zoperi duh in vonj. 1 steklenica 1 krono.

**Zoper kašelj, zaslizo-
nost in prehlajenje**

je v tem času za otroke najboljše pre-
izkušeno in mnogostransko priporočeno
trpotno sredstvo. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih
specialitet ter preizkušanih do-
mačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete

oddajajo se tudi zdravila za

člane vseh bolniških blagajin.

Razpisi se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Juričev trg št. 2.

Prodaja vina.

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000 hektar čistega, zajamčeno naravnega belega in rdečega vina, novega in starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavišeno na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litov naprej. Na vagone mnogo ceneje. Vsa nadaljna navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica šte. 6.

Električna sila.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

vozni koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

Žagni polno jarmenik in
stroji za obdelovanje lesa
vseh vrst zlasti patentni
brzdoljni jarmenik, jarmeniki
cepilniki, (samice), benčan-
ski jarmenik
enolistni in dvolistni.

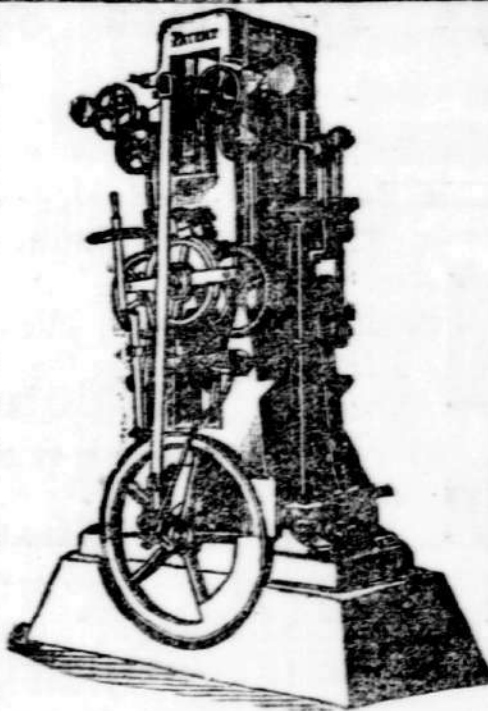
Vsi stroji za mizarje,
kolarje, strugarje, so-
darje, tesarje itd. itd.

Vsi stroji
za izdelovanje pohištva
iz vpojenjenega lesa.

Stroji za lupljenje lesa.

Stroji za lesno volno.

Tvornica strojev G. TUNNIES, Ljubljana P.

TURBINE
za vse vodne razmere
z največjo izrabljivostjo.
Precizijski regulatorji.
— Patent prijavljen. —

MODERNE
TRANSMISIJE.

Prevzem kompl. tvor-
niških oprav za vso
:: lesno industrijo. ::
Najfinije reference mnogo-
vrstnih obratov tu in v ino-
zemstvu. Sedaj se izdeluje
turbinska naprava za
I. kranjsko elektr. cen-
tralo: 2 turbini po 1600
— konjskih sil. —

V Vaše lastno korist je, da si
pred nakupom ogledate moje
velike zalogo ali pa zahte-
vate cenik. 713

Ign. Vok

največja trgovina šivalnih stro-
jev in Puchovih koles,
LJUBLJANA,
Sodna ulica 7
(zraven sodnije).

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.
Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon. Ljubljana.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini
zapravečni strokovnjak c. kr.
deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti ruske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdnica in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vso

glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-
dorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena naj-
ugodnejša. Uplačevanje ter popravila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno le-
jao za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi-
fikativ in navideznega „potezna“ pri kričalih, ki se
drznejšo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jeden pomembnega fabrikata v zalogi.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

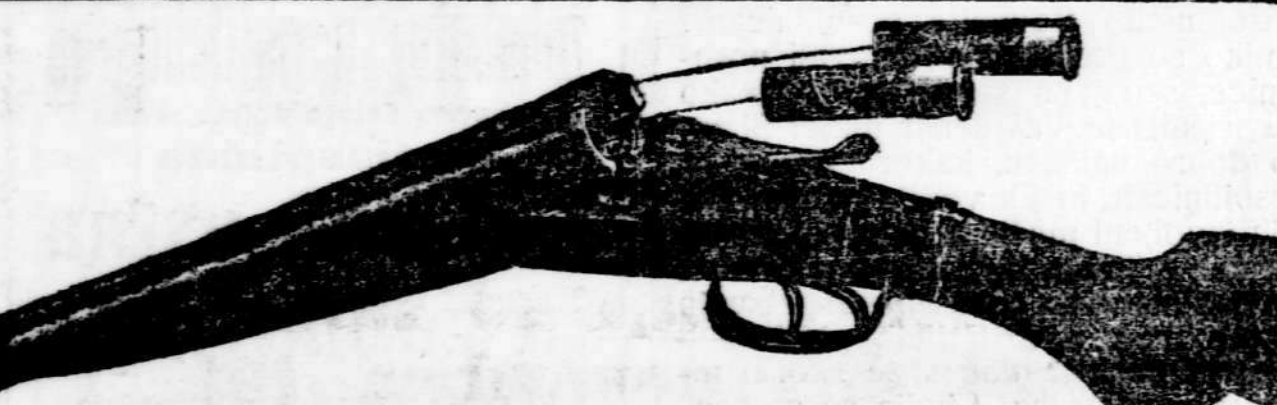
za gospode in gospe so nogam
najbolj priljubljeni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, bigljenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Ljubljana

Fr. Ševčik

zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke treceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1913:

:: K 236,633.922.—. ::

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 31. okt. 1914:

:: K 82,017.997.—. ::

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najmodernejše predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih
papierjev. — Promese za vsa zrebanja. Isplacila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

PROSPEKT.

Davka prosto 5½% avstrijsko vojno posojilo iz leta 1914 zapadlo 1. aprila 1920.

Razglas.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914. l., drž. zak. št. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojaških spletk izdaja c. kr. finančni minister davka prosto 5½% ni vojni zajem. Skupni iznos zajma se bo določil na podlagi uspeha, katerega bo imela javna subskripcija.

Vrednostni papirji vojnega zajma se glase na imetnika in so izdani v kosih po 100, 200, 1000, 2000 in 10000 K ter v kosih, ki stvarjajo večkrat od 10000 K. Datirani so kosi dne 1. novembra 1914 l., imajo na sebi posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in od enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg teksta pa je pridodan tudi v deželnih jezikih. Vrnitev vojnega zajma se bo vršila dne 1. aprila 1920. l. C. kr. državna uprava pa si pridržuje pravico, da sme vrniti zajem tudi pred 1. dnem aprila 1920. l. bodisi v celini ali deloma, prejšnja povrnitev pa je mogoča samo na podlagi predidode najmanj trimesečne odpovedi. Ta odpoved se razglasi v uradni „Wiener Zeitung“.

Vojni zajem se obrestuje s 5½% na leto in sicer v polletnih obrokih 1. dne aprila in 1. dne oktobra vsacega leta po dospelosti. Vrednostni papirji imajo po 11 kuponov, kojih je prvi, dospevajoči 1. dne aprila 1915. l., 5 mesečen, sledeči pa so polletni. Plačilo obresti in vračilo vojnega zajma se vrši brez vsacega davčnega, pristojbinskega ali katerega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi oziroma zajemni papirji oddajo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Radi zastare ugašajo terjatve iz vojnega zajma, kar se tiče glavnice, v 30. letih in kar se tiče obresti, v 6 letih od dospelostnega roka. Razpečevanje 5½% vojnega zajma ni podvrženo prometnemu davku od efektov.

Na Dunaju, dne 12. novembra 1914. l.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Z ozirom na predstoječi prospekt Njegove Prezvišenosti gospoda c. kr. finančnega ministra se razglasuje sledeče:

Subskripcija se začne 16. dne novembra 1914. l. in se zaključi v torek, 24. dne novembra 1914. l. ob 12. uri popoldne. Poprejšnja zglasila se sprejemajo od 12. novembra 1914.

Poprejšnja zglasila in podpisovanja se sprejemajo na sledečih mestih: pri c. kr. poštnohranilničnem uradu na Dunaju in vseh njegovih biralnicah (c. kr. poštne uradih), vseh državnih kasah in davčnih uradih, pri avstro-ogrski banki, glavnem zavodu na Dunaju in njenih podružnicah v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, dalje pri: Anglo-Oesterr. Bank, Dunaj; Wiener Bank-Verein, Dunaj; K. k. priv. Allgem. Oesterr. Boden-Kredit-Anstalt, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Geverbe, Dunaj; Allgemeine Depositenbank, Dunaj; Nieder-Oesterr. Eskomptegesellschaft, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Länderbank, Dunaj; K. k. priv. Bank u. Wechselstuben-Aktiengesellschaft „Mercur“, Dunaj; Bankhaus S. M. v. Rothschild, Dunaj; Unionbank, Dunaj; Jadranska banka, Trst; K. k. priv. Allgem. Verkehrsbank, Dunaj; Banca Commerciale Triestina, Trst; Bank für Ober-Oesterr. u. Salzburg, Linz; Bielitz-Bialaer Eskompte- u. Wechsler-Bank, Bielitz; Böhmsche Eskompte-Bank, Praga; Böhmsche Industrial-Bank, Praga; K. k. priv. Böhmsche Union-Bank, Praga; Galizische Bank für Handel und Industrie, Krakov; Industriebank für das Königreich Galizien u. Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakau, Lwów; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana; Landesbank des Königreiches Böhmen, Praga; Landesbank des Königreiches Galizien etc.; K. k. priv. Mährische Eskompte-Bank, Brünn; Mährisch-Osterr. Handels- u. Gewerbe-Bank, Mäh.-Osterr.; Oesterr. Industrie- u. Handels-Bank, Dunaj; K. k. priv. Steiermärkische Eskompte-Bank, Graz; ústřední banka českých spořitelén, Praga; Wiener Lombard- und Eskompte-Bank, Dunaj; Zentralbank der Deutschen Sparkassen, Praga; Zivnostenska banka, Praga in pri tuzemskih podružnicah teh bančnih zavodov med povsod običajnimi uradnimi urami.

Poprejšnja zglasila in podpisovanja se moro vršiti tudi s pomočjo drugih avstrijskih bank, hranilnic, zavarov. zavodov in priv. bankirjev.

Za podpisovanje in na prejšnja zglasila veljajo naslednja določila:

1. Podpisovalna cena je določena s 97½%, dodavši 5½%, obresti od kosa za čas od 1. nov. 1914. l. do dneva, ko se papirji prevzamejo.
2. Prejšnje zglasilo in podpisovanje se vrši na temelju zglasilnega obrazca, zato določenega, ki se dobe brezplačno pri imenovanih mestih.

Subskripcija je mogoča tudi pismeno, ne da bi se rabil zglasilni vzorec in sicer v tej obliki:

„Na podlagi razglašenih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K . . . 5½% nega avstrijskega vojnega zajma od 1. 1914, ter se zavezujem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve.“

Vsakemu znamenovalšču je z dovoljenjem finančnega ministra pridržano, določiti visokost vsake posamezne dodelitve.

3. Pri poprejšnjem podpisovanju in subskripciji se položi varščina od 10% podpisanega nominalnega zneska in sicer v gotovini ali pa v takih efekti, ki jih dotična znamenovalnica smatra za dopustne.

4. Dodelitev se bo naznanila čim pred po zaključeni subskripciji ter se bo ob enem podpisnik o tem obvestil.

5. Za dodelene obveznice spadajoči iznos se mora takole vplačati:

1. pri dodelitvi do vsehvi K 200 dne 4. decembra 1914. l. s celim zneskom,
2. pri dodelitvi čez 200 K dne 4. decembra 1914. l. 30%, dne 16. decembra 1914. l. 30%, dne 2. januarja 1915. l. 20% in dne 15. januarja 1915. l. ostanek cele protivrednosti.

Pri prvem vplačilu se bode položena varščina zaračunila ali povrnila.

6. Zglasitve na gotove oddelke se zamore samo toliko upoštevati, kolikor smatra znamenovalnica da more ustreči.

7. Oddaja se vrši ravnotam, kjer se je znamenovalo.

8. Do izgotovitve definitivnih kosov se znamenovalcem izroče interimni listi, ki se zamenjajo v definitivne kose brez vračunanja zamenjalne pristojbine na istem kraju, kjer so se izdali interimni listi.

Za izvršitev subskripcij pri c. kr. poštnohranilničnem uradu na Dunaju in pri od njega pooblaščenih nabiralnicah (c. kr. poštne uradih) veljajo določila, ki jih posebej razglasi c. kr. poštnohranilnični urad.

Avstro-ogrška banka in blagajnica za volna posojila (Kriegsdarlehenskasse) dajejo proti temu, da se polože zadolžnice, oziroma začasnice vojnega zajma kakor ročna zastava, posojila po obrestni meri, ki je znižana za ½ procenta, namreč po vsakokratni oficijalni eskomptni obrestni meri. Ta udobna obrestna mere ostane pa v kreposti do daljnega, najmanj pa še eno leto.

Omenjena dva zavoda delita posojila po znižani obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za plačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega povabila.

Po §§ 4 in 5 cesarskega ukaza od 27. septembra 1914 l. o odlogu zasebno-pravnih denarnih terjatev se morejo brez omejitve za vplačilo na zajem nazaj zahtevati iznos na tekočem računu, iz vlog proti zakladnicam in iz vlog v vložne knjižice.

Na Dunaju, meseca novembra 1914 l.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

" Delniška glavica 8.000.000 kren. "

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kren.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ki niso
podvržene moratorijuter jih obrest. od dne vloge po čistih
Vloge proti dvomesečni odpovedi se obrestujejo po 5%.

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke, valute in vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Franc Kos Ljubljana,
Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se
cene podpietajejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za po-
vršne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za
stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša
prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

Spreml kovinski strugarji

dobe trajnega opravlja v tvornici za
kovinsko blago **Anton Gugg, Linz,**
Gornje Avstrijske. 3731

Stenografa,

ki ume tudi manjša dela v odv. pisarni
sprejme

Dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru.

Plača po dogovoru. — Zadostuje
znanje nemške stenografije. 3738

MARXOVE EMAIL

in glazure za tla izborne
specialitete, ki se hitro
suše in jih vsak lahko rabi.

Zaloga tovarne za lake

Ludvika Marxa

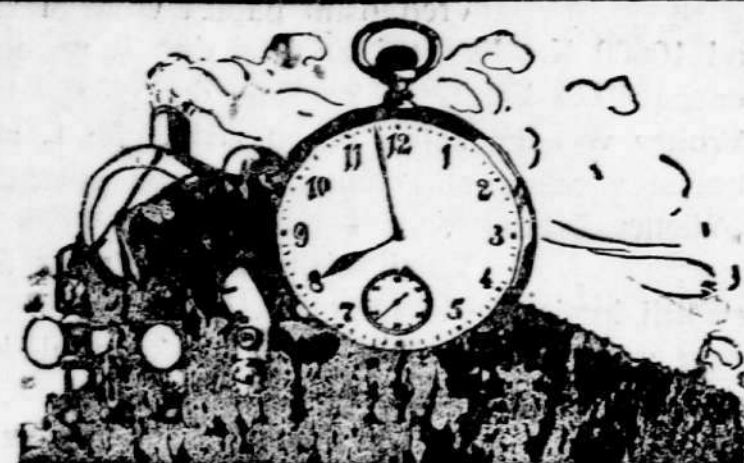
pri tvrdki brata Eberl, Ljubljana.

Izboljšajte promet v svoji gostilni
z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa
češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu
Lacroma, Gradež, palači prve hrvatske štedionice Zagreb, Napredak, Sara-
jevo, Beranek, Banjaluka i. t. d.

Informacije podaja **češka delniška pivovarna v Čeških Budejevicah, Roza**
Rohrman, Ljubljana, Begumil Fouka, Trst. 2638

*
Vojni
čas!
*

*
Ugodna
prilika!
*

Vsled obile zaloge ur, zlatnine, srebrnine in lepih briljantov, nudim cenj. odje-
malcem sedaj še blago po starih cenah, zato naj nihče ne zamudi ugodne prilike
in naj si nabavi potrebno. 2000 budilk ur K 4- in 5- dokler še stara zaloga.

Krasna namizna oprava po nižjih cenah. — Kupuje staro srebro in zlato.
V vojnem času je neobhodno potrebna fina, zanesljivo idoča ura ali žepna
budilka, kakršno dobite samo pri stari res domaci tvrdki

F. ČUDEN

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 1.

Kdor nima časa v Ljubljano priti, naj naroči cenik, ki se pošlje zastoj in pošt. prosto.

Najnižje cene.

Najnižje cene.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani.

Prešernova ulica šte. 44.

Prيرهja pogrebe v Ljubljani in na deželi od najpriprostejše do
najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliče,

kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence,
umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in se bode prepričal, da so cene znatno nižje kakor drugod! Ceniki so franko in zastoj na razpolago.
Posebno se tudi priporoča onim sorodnikom na deželi, ki imajo svojce v deželni bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah.

Za slučaj potrebe se vljudno priporoča

JOSIP TURK.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913	K 700.000.000.—
Vlog koncem junija 1914 nad	" 45.100.000.—
Rezervnega zaklada	" 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je **pupilarno varna** in

stoji pod kotrolo **c. kr. deželne vlade.**

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 1/2% obrestim in najmanj 1/2% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.